პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

კვირა, 15 ოქტომბერი, 1944 წ. № 209 (7162). ფასი 20 კაპ.

საბჭოთა უკრაინა მთლიანად განთავისუფლებულია საზიზღარ გერმანელ ფაშისტ დამპყრობთაგან.

დიდება გმირ წითელ არმიას, რომელმაც დიდი სტალინის წინამძღოლობით საბჭოთა ოჯახს დაუბრუნა მშობლიური უკრაინა!

მხურვალე სალამი მოძმე უკრაინის მშრომელებს ქართველი ხალხისაგან!

გაუმარჯოს ხალხთა სტალინურ მეგობრობას!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

უდანაკარგოდ ავიღოთ შაქრის ჭარხლის უხვი მოსავალი

სასიხარულო ცნობები მოდის მეჭარხლეობის რაიონებიდან: შაქრის ჭარხლის მოსავალი შარშანდელს ორჯერ და მეტად აჭარბებს. ბრწყინვალე შედეგებს აღწევენ მეჭარხლეობის მოწინავე ადამიანები. კასპის რაიონის სოფელ ლამისყანის მახარაძის სახელობის კოლმეურნეობის რგოლის ხელმძღვანელ შ. ბეგიაშვილს ჰექტარზე 1.200 ცენტნერი ჭარხალი მოჰყავს. შაქრის ჭარხლის შესანიშნავი ოსტატი, კასპის რაიონის სოფელ იგოეთის კოლმეურნეობა „გლეხის იმედის" თავმჯდომარე მ. ჩადუნელი ასრულებს ნაკისრ ვალდებულებას — ჰექტარზე მოჰყავს 1.000 ცენტნერი შაქრის ჭარხალი. გორის რაიონის სოფელ ხელთუბნის კოლმეურნეობა „განთიადი" ჰექტარზე საშუალოდ იღებს 300 ცენტნერ ჭარხალს, ხოლო ცალკეულ ნაკვეთებზე 500-600 ცენტნერს. მსგავსი მაგალითები ბევრია. სოფლის მეურნეობის მუშაკები ისწრაფვიან მეტი შაქარი მისცენ ჩვენს ქვეყანასა და ფრონტს. შაქრის ჭარხლით დატვირთული ალალები დღისითა და ღამით მიედინებიან აგარის შაქრის ქარხნის მიმღები პუნქტებისაკენ.

უხვი მოსავალი დიდ პასუხისმგებლობას აკისრებს მეჭარხლეობის რაიონების მუშაკებს. ამჟამად ჭარხლის ამოღება მასობრივად არის გაჩაღებული. უმნიშვნელოვანესი ამოცანა ის არის, რომ დროულად და უდანაკარგოდ ავიღოთ ჭარხალი. პირველი შედეგები მოწმობენ, რომ ჭარხლის ამოღებისა და გადაზიდვის, მოსავლის აღრიცხვისა და დაცვის საქმეში ჯერ კიდევ სერიოზულ ნაკლოვანებებს აქვთ ადგილი. სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს და საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებაში 1944 წელს მოსავლის აღებისა და სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამზადებათა შესახებ ნათქვამია: **„სსრ კავშირის სახკომსაბჭო და საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი სამიწათმოქმედო, საბჭოთა და პარტიული ორგანოების, კოლმეურნეობების, მტსებისა და საბჭოთა მეურნეობების ყურადღებას მიაქცევენ იმას, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს მიმდინარე წელს შაქრის ჭარხლის დროულად და უდანაკარგოდ აღებას".**

„კომუნისტის" 13 და 14 ოქტომბრის ნომრებში გამოქვეყნებული წერილები იმას მოწმობენ, რომ ზოგან ჯერ კიდევ არ გაუკეთებიათ საჭირო დასკვნები პარტიისა და მთავრობის ამ დადგენილებიდან. მეჭარხლეობის რაიონებსა და კოლმეურნეობებს მიცემული აქვთ შაქრის ჭარხლის ამოღებისა და გადაზიდვის ხუთდღიური დავალება. ზოგან ამას არ ასრულებენ. მაგალითად, გორის რაიონში 10 ოქტომბრამდე უნდა ამოეღოთ 300 ჰექტარი ჭარხალი, ფაქტიურად ამოღებულია 213 ჰექტარი. ასევე არ ასრულებენ დავალებებს ქარელისა და ბორჩალოს რაიონებიც. ბევრგან არ არის მოწესრიგებული შაქრის ჭარხლის დროულად გადაზიდვა მიმღებ პუნქტებში. კასპის რაიონის სოფელ შუაუბნის კოლმეურნეობა „წინსვლის" პირველი რგოლის მიერ პირველ ოქტომბერს ამოღებული ჭარხალი 8 ოქტომბერსაც არ იყო გადაზიდული მიმღებ პუნქტში. ჭარხალს არც საფარი ჰქონდა გაკეთებული. ამან კი ჭარხლის ძირების შაქრიანობის მნიშვნელოვანი შემცირება გამოიწვია. ქარელის რაიონის სოფელ ცერონისის კოლმეურნეობამ ამოღებული ჭარხალი ორ დღეს მინდორში დასტოვა, ისე რომ მას მეთვალყურეც არ ჰყავდა. მსგავსი ფაქტები არის სხვაგანაც.

რა არის საჭირო იმისათვის, რომ უდანაკარგოდ ავიღოთ შაქრის ჭარხალი?

აუცილებელია გავაძლიეროთ შაქრის ჭარხლის ამოღების ტემპები და ამოღება რესპუბლიკაში მთლიანად დავამთავროთ დაწესებულ ვადაზე — 5 ნოემბრისათვის. ჯერ კიდევ ვხვდებით ჭარხლის დიდ დანაკარგებს. ქარელის რაიონის სოფელ კეხიჯვრის კოლმეურნეობაში აღებულ ნაკვეთებში ჩატოვებული ძირების რაოდენობა თითქმის 10 პროცენტამდე აღწევს. ხაშურის რაიონის სოფელ ჯვართუბნის კოლმეურნეობამ 10 ოქტომბერს პუნქტში მიიტანა მექანიკურად დაზიანებული ჭარხალი. საჭიროა მთელი მუშაობა ისე წარვმართოთ, რომ **მინდვრად აუღებელი არ დავტოვოთ არც ერთი ძირი ჭარხალი,** არ დავუშვათ ჭარხლის დაზიანება ამოღებისა და გადაზიდვის დროს.

აუცილებელია ჭარხლის ძირები ამოღებისთანავე გულმოდგინედ გავწმინდოთ, როგორც ამას ითვალისწინებს, აგრონომ პ. იარმოშენკოს მიერ შემუშავებული ახალი წესი. ამ წესის უპირატესობა იმაში მდგომარეობს, რომ ადიდებს შრომის ნაყოფიერებას და ამცირებს დანაკარგებს. **აღნიშნული წესის ყველა კოლმეურნეობაში დანერგვა სავალდებულოა,** მაგრამ უნდა ითქვას, რომ ბევრგან კოლმეურნეები არ იცნობენ მას. ახალი წესის დანერგვას კოლმეურნეობებში ნაკლებ ყურადღებას აქცევენ აგარის შაქრის ქარხანა და მისი მიმღები პუნქტების მუშაკები ადგილებზე.

აუცილებელია **ჭარხალი ამოღების დღესვე გაიგზავნოს მიმღებ პუნქტებში.** არავითარ შემთხვევაში არ უნდა დავუშვათ ჭარხლის ამოღებისა და გადაზიდვის დაშორება. საჭიროა მაქსიმალურად გამოვიყენოთ ყველა სატრანსპორტო საშუალება.

აუცილებელია მოვაწესრიგოთ შრომა ჭარხლის ამოღებასა და გადაზიდვაზე. შრომის ნაყოფიერების გასადიდებლად საჭიროა ფართოდ დავნერგოთ ინდივიდუალური სანარდო სისტემა. უნდა ვუზრუნველყოთ ჭარხლის მოსავლის ზუსტი აღრიცხვა რგოლების მიხედვით და პლანტაციების სადღეღამისო გულმოდგინე დაცვა. დანაშაულს ჩადიან ქარელის რაიონის სოფელ ღვლევის კოლმეურნეობა „წითელ სხივში", სადაც მოსავლის დაცვა არ არის მოწესრიგებული და შაქრის ჭარხალს პირუტყვი ანადგურებს. ძლიერ ცუდად იქცევიან კასპის რაიონის სოფელ ბარდაანის კოლმეურნეობა „შრომაში", როცა ჭარხალს მიმღებ პუნქტებში აუწონავად გზავნიან, ზედნადებს არ სწერენ. საჭიროა მოსავალი **აღვრიცხოთ ზუსტად, რგოლების მიხედვით და მტკიცე კონტროლი დავაწესოთ მის დაცვაზე.**

აუცილებელია განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს შაქრის ჭარხლის წესიერად დაკაგატებას (გროვებად შენახვა), როგორც უმნიშვნელოვანეს ღონისძიებას, რომელიც უზრუნველჰყოფს მის საიმედოდ შენახვას ქარხანაში გაზიდვამდე. **დაკაგატება — საუკეთესო საშუალებაა დანაკარგების წინააღმდეგ ბრძოლაში.**

ჭარხლის ამოღებისა და გადაზიდვის უსწრაფესად ჩატარებისათვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს კოლმეურნეთა წახალისების დადგენილი წესების განხორციელებას. სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს და საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილება ითვალისწინებს ჭარხლის ამოღებასა და გადაზიდვაზე მომუშავე კოლმეურნეებისათვის წახალისების მიზნით შაქრის მიცემას. აუცილებელია განუხრელად გავატაროთ პარტიისა და მთავრობის მითითება, რაც დიდად შეუწყობს ხელს გეგმების გადაჭარბებით შესრულებას.

სასწრაფოდ გამოვასწოროთ ნაკლოვანებანი ჭარხლის ამოღებისა და გადაზიდვის საქმეში, უდანაკარგოდ ავიღოთ მთელი მოსავალი. მეტი ჭარხლის ნედლეული, ეს ნიშნავს მეტ შაქარს, ეს ნიშნავს იმას, რომ კიდევ უფრო მეტი დახმარება გავუწიოთ ფრონტს, კიდევ უფრო ამაღლდეს კოლმეურნეთა კეთილდღეობის დონე. ბრწყინვალე ისტორიულ თარიღს — დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის XXVII წლისთავს შევხვდეთ შაქრის ჭარხლის ჩაბარების გეგმების მთლიანად შესრულებით, — ეს არის მეჭარხლეობის რაიონების ღირსების საქმე!

დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრ ბ-ნ უ. ჩერჩილისა და საგარეო საქმეთა მინისტრ ბ-ნ ა. იდენის მოსკოვში ყოფნის გამო

14 ოქტომბერს სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე ი. ბ. სტალინი, დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრი ბ-ნი უ. ჩერჩილი, სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე და სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარი ვ. მ. მოლოტოვი და დიდი ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი ბ-ნი ა. იდენი დაესწრნენ კონცერტს დიდ თეატრში.

ცენტრალურ ლოჟაში აგრეთვე იყვნენ ბრიტანეთის ელჩი ბ-ნი არჩიბალდ კ. კერი, საბჭოთა ელჩი დიდ ბრიტანეთში ფ. ტ. გუსევი, ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩი ა. ჰარიმანი, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისრის მოადგილეები ა. ი. ვიშინსკი, ვ. გ. დეკანოზოვი, ს. ა. ლოზოვსკი, მ. მ. ლიტვინოვი, ი. მ. მაისკი, იმპერიის გენერალური შტაბის უფროსი ფელდმარშალი ა. ბრუკი, გენერალი ხ. ლ. ისმეი, ბრიტანეთის სამხედრო მისიის მეთაური გენერალ ლეიტენანტი ბაროუსი, ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო მისიის მეთაური გენერალ-მაიორი დ. დინი, მოსკოვში მყოფი საელჩოებისა და მისიების მეთაურები და ხელმძღვანელი შემადგენლობა და სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარიატის პასუხისმგებელი თანამშრომლები. ლოჟა მორთული იყო დიდი ბრიტანეთისა და საბჭოთა კავშირის ალმებით. კონცერტის დაწყების წინ დიდი თეატრის ორკესტრმა შეასრულა ბრიტანეთის და საბჭოთა სახელმწიფო ჰიმნები.

თეატრში მყოფნი ხანგრძლივი ტაშით მხურვალედ მიესალმნენ ი. ბ. სტალინს, ბ-ნ უ. ჩერჩილს, ბ-ნ იდენსა და ვ. მ. მოლოტოვს.

თავდაცვის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარეს ამხანაგ ი. ბ. სტალინს

გერმანელ დამპყრობთაგან საბჭოთა უკრაინის სრული განთავისუფლების ღირსშესანიშნავ ისტორიულ დღეს უკრაინის სს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი, უკრაინის სს რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო და უკრაინის კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი მთელი უკრაინელი ხალხის სახელით გულწრფელსა და ღრმა მადლობას უძღვნიან მამაც წითელ არმიას, რომელიც ამთავრებს საბჭოთა მიწა-წყლის განთავისუფლებას და რომელმაც მთლიანად გაათავისუფლა საზიზღარ გერმანელ დამპყრობთაგან საბჭოთა უკრაინა.

საყოველთაო-სახალხო გულითად მადლობას ვუძღვნით დიდ რუს ხალხს და საბჭოთა კავშირის ყველა მოძმე ხალხებს, ბოლშევიკურ პარტიას და თქვენ, საბჭოთა მთავრობის მეთაურს, ხალხთა და გმირი წითელი არმიის დიდ ბელადს, მძლავრი და მხსნელი დახმარებისათვის, რაც გაუწიეთ უკრაინელ ხალხს გერმანელ დამპყრობთა წინააღმდეგ ბრძოლის ორგანიზაციაში და მტრის უკუსაქცევად და გასანადგურებლად ხალხის ძალების დარაზმვაში, გერმანელ ოკუპანტთა მიერ დანგრეული საბჭოთა უკრაინის სახალხო მეურნეობის აღდგენაში.

უკრაინელი ხალხი თავისი განთავისუფლების ამ სასიხარულო, დიდი ხნის ნანატრ დღეს საზეიმოდ სდებს ფიცს კიდევ უფრო მეტი ძალითა და შეუპოვრობით იბრძოლოს, რომ რაც შეიძლება მალე მოუღოს ბოლო მტერს, მოიშუშოს ომით მიყენებული ჭრილობები, სწრაფად აღადგინოს სახალხო მეურნეობა და კულტურა, იბრძოლოს ჩვენი დიდი სამშობლოს — საბჭოთა კავშირის ძლიერების შემდგომი განმტკიცებისათვის.

ფიცსა ვდებთ თქვენს წინაშე, ამხანაგო სტალინ, რომ ლენინ-სტალინის დიადი საქმის ერთგულნი ვიქნებით.

უკრაინის სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
მ. გრეჩუხა,

უკრაინის სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე
ნ. ხრუშჩოვი,

უკრაინის კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივანი
დ. კოროტჩენკო.

საბჭოთა საინფორმაციო ბიუროსაგან
14 ოქტომბრის ოპერატიული ცნობა

14 ოქტომბრის განმავლობაში ქალაქ რიგის სამხრეთით ჩვენი ჯარები შეტევით ბრძოლებს ეწეოდნენ, რომელთა მსვლელობაშიც დაიკავეს დასახლებული პუნქტები რამასმუისი, მედუმი, ბალოჟი, პლაკანი, ბლიასი, კრამასი, იაუნზემი, ცირული, ბერზე და რკინიგზის სადგური ბალოჟი.

ჩრდილოეთ ტრანსილვანიაში ჩვენმა ჯარებმა, რომლებიც რუმინეთის ჯარებთან ერთად მოქმედებენ, ბრძოლებით დაიკავეს დასახლებული პუნქტები მაიერი, ოლახსენდიერდი, ფელდრა, ნეპოსი, მინტიუ, ბეტლენი, უნგურაში, ბერლა, ბორშა, მიხეშტი და რკინიგზის სადგურები მაიერი, ოლახსენდიერდი, ილვა-მიკე, ფელდრა, ნეპოსი, კოხი, ბეტლენი, ბერლა.

ქალაქ ბელგრადის სამხრეთით და სამხრეთ-აღმოსავლეთით ჩვენმა ჯარებმა, რომლებიც იუგოსლავიის სახალხო-განმათავისუფლებელი არმიის ნაწილებთან ერთად მოქმედებენ, ბრძოლებით დაიკავეს დასახლებული პუნქტები კუმოდრაჟი, ბელი პოტოკი, რიპანი, არანდჟელოვაცი, ჩუპრია, პარაჩინი, დელიგრადი, ალექსინაცი.

ფრონტის სხვა უბნებზე მზვერავები მოქმედებდნენ და მთელ რიგ პუნქტებში ადგილობრივი მნიშვნელობის ბრძოლები სწარმოებდა.

13 ოქტომბერს ჩვენმა ჯარებმა ყველა ფრონტზე დააზიანეს და მოსპეს გერმანელთა 195 ტანკი. საჰაერო ბრძოლებში და საზენიტო არტილერიის ცეცხლით ჩამოგდებულია მოწინააღმდეგის 56 თვითმფრინავი.

* * *

ჩვენი ავიაციის მასირებული თავდასხმები ნავსადგურ კლაიპედასა (მემელი) და გერმანიის ქალაქ ტილზიტზე

13 ოქტომბერს ღამით ჩვენმა შორი მოქმედების ავიაციამ მასირებული თავდასხმები მოახდინა ნავსადგურ კლაიპედასა (მემელი) და გერმანიის ქალაქ ტილზიტზე.

კლაიპედაზე (მემელი) თავდასხმის დროს ნავსადგურში გერმანელთა 9 ტრანსპორტი იყო. ქალაქის ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილში თვალთვალით შემჩნეულ იქნა მოწინააღმდეგის დიდძალი თავმოყრილი ჯარები და ტექნიკა. დაბომბვის შედეგად 40-ზე მეტი ხანძარი გაჩნდა. განსაკუთრებით დიდი ხანძრები, რომლებსაც თან ახლდა აფეთქებანი, შემჩნეულ იქნა ზამთრის ნავსაყუდელის რაიონში და ნავსადგურის ცენტრალურ ნაწილში, ნავთის ქალაქის, გემსაშენის რაიონში, საწყობებისა და რკინიგზის კვანძის ტერიტორიაზე. ხანძრების ალს ჩვენი მფრინავები სამიზნოდან გამობრუნებისას 200-ზე მეტი კილომეტრის მანძილიდან ხედავდნენ.

რკინიგზის სადგურ ტილზიტზე ბომბების პირდაპირი მოხვედრებით აფეთქებულ იქნა ლიანდაგზე მდგომი სარკინიგზო შემადგენლობა. დიდი ხანძრები გაჩნდა მდინარე ნემანის გადასასვლელებთან, აგრეთვე ქალაქის ჩრდილოეთ და დასავლეთ ნაწილებში. ცეცხლში რამდენიმე ძლიერი აფეთქება მოხდა.

* * *

ქალაქ რიგის სამხრეთით ჩვენი ჯარები შეტევას განაგრძობდნენ. მოწინააღმდეგე ცდილობდა საბჭოთა ნაწილები შეეჩერებინა წინასწარ მომზადებულ თავდაცვით ზღუდესთან მდინარე ტეკავის დასავლეთ ნაპირზე. ხშირი ტყე ძლიერ აფერხებდა ჩვენი ჯარების მოქმედებას. საბჭოთა არტილერისტებმა, თავიანთი ქვემეხები ქვეითი ჯარის საბრძოლო წყებებში გამოიტანეს, დაუშინეს ცეცხლი და პირდაპირი დამიზნებით ჩააჩუმეს მტრის საცეცხლე წერტები. ამასობაში ჩვენმა მესანგრეებმა გააკეთეს გასავლელები ტყის ხერგილებში და დანაღმულ არეებზე. საბჭოთა მებრძოლები შეიჭრნენ მოწინააღმდეგის სანგრებში და ახლო მანძილზე ბრძოლაში გაჟლიტეს იქ მყოფი გერმანელები. მოწინააღმდეგემ რეზერვები მოიშველია და მთელი რიგი კონტრიერიშები მოიტანა, მაგრამ წარმატებას ვერ მიაღწია.

ჩვენმა ჯარებმა უკუაგდეს მტერი და გავიდნენ რიგა-იელგავის რკინიგზასთან მთელ მის სიგრძეზე. წამოღებულია დავლა და წამოყვანილია ტყვეები.

* * *

ქალაქ პალანგის (ბალტიის ზღვის სანაპიროზე) სამხრეთით მოწინააღმდეგის ორი კატერი ნაპირს მოუახლოვდა. საბჭოთა მებრძოლები ჩასაფრდნენ და გერმანელებს ნაპირზე გადმოსხდომის შესაძლებლობა მისცეს. ჰიტლერელები ნაპირს რომ დაშორდნენ, მათ გარს შემოერტყა ჩვენი ქვეგანაყოფი. ხანმოკლე შეტაკებაში გაჟლეტილ იქნა მტრის 30 ჯარისკაცი. 17-მა გერმანელმა იარაღი დაჰყარა და ტყვედ დაგვნებდა. ორივე კატერი და გერმანელთა მთელი იარაღი ხელთ იგდეს ჩვენმა მებრძოლებმა.

* * *

ჩრდილოეთ ტრანსილვანიაში ჩვენმა ჯარებმა, რომლებიც რუმინეთის ჯარებთან ერთად მოქმედებენ, ბრძოლებით დაიკავეს მთელი რიგი დასახლებული პუნქტები. ქალაქ ბისტრიცის ჩრდილო-აღმოსავლეთით დაძლეულია გერმანელებისა და უნგრელების წინააღმდეგობა, რომლებიც მდინარეების ილვის და ნად-სამოშის ზღუდეებზე იყვნენ გამაგრებული. ჩვენმა მებრძოლებმა გადალახეს ეს ბობოქარი მდინარეები და სწრაფი დარტყმით გაანადგურეს მოწინააღმდეგის რამდენიმე გარნიზონი. ქალაქ ბისტრიცის დასავლეთით საბჭოთა ნაწილებმა, რომლებიც შეტევას ავითარებენ, მდინარეებთან სომეშულთან და სომეშულ-მიკთან მიიმწყვდიეს მოწინააღმდეგის დაქსაქსული ჯგუფები. ხანმოკლე ბრძოლაში ჰიტლერელთა ჯგუფები ლიკვიდირებულ იქნა. მარტო ერთი დასახლებული პუნქტის რაიონში დათვლილია მტრის 400-მდე გვამი. ხელთ ვიგდეთ 11 ქვემეხი, 30 ტყვიამფრქვევი და აღალი სამხედრო მასალიანად. სხვა უბანზე ნ შენაერთის ნაწილებმა ერთი დღის ბრძოლების განმავლობაში მოსპეს მოწინააღმდეგის ორ პოლკამდე ქვეითი ჯარი. დამწვარი და დაზიანებულია გერმანელთა 54 ტანკი. გერმანელებს წავართვით რამდენიმე ათეული ქვემეხი, 5 ორთქლმავალი და 4 სარკინიგზო ეშელონი. ტყვედ წამოყვანილია 1.000-მდე გერმანელი და უნგრელი ჯარისკაცი და ოფიცერი.

* * *

ქალაქ ბელგრადის სამხრეთით და სამხრეთ-აღმოსავლეთით ჩვენი ჯარები და იუგოსლავიის სახალხო-განმათავისუფლებელი არმიის ნაწილები შეტევას განაგრძობდნენ. გერმანელები, რომლებიც გამაგრებას ცდილობდნენ, არაერთხელ გადმოვიდნენ კონტრიერიშზე. მოწინააღმდეგის ყველა კონტრიერიში მოგერიებულია მისთვის დიდი ზარალის მიყენებით. საბჭოთა ტანკისტებმა და ქვეითებმა, იუგოსლავიის ნაწილებთან ერთად, სწრაფად წაიწიეს წინ და დაიკავეს იუგოსლავიის დედაქალაქ ბელგრადის სამხრეთ-აღმოსავლეთით სამ კილომეტრზე მდებარე დასახლებული პუნქტი კუმოდრაჟი. განადგურებულია გერმანიის სს-ელთა საპოლიციო დივიზია. ხელთ ვიგდეთ 300 ავტომანქანა, 5 მუხლუხიანი საწევარი და სხვა დავლა. საბჭოთა და იუგოსლავიის ჯარების დარტყმებით მოწინააღმდეგე უკან იხევს და მძიმე ზარალი მოსდის. გერმანელები დიდძალ საჭურველს ჰყრიან. მტრის ცალკეული ჯგუფები გარშემორტყმული არიან და მათ ანადგურებენ ჩვენი ჯარები.

* * *

წითელდროშოვანი ბალტიის ფლოტის ხომალდებმა ბალტიის ზღვაში ჩაძირეს გერმანელთა ტრანსპორტი. ფლოტის ავიაციამ ტორპედო მოახვედრა და ჩაძირა სამი ტრანსპორტი 16.000 ტონა საერთო წყალწყვისა, 2 კარჭაპი და 1 ბუქსირი.

უშიშროების საერთაშორისო ორგანიზაციის კონტურები

დღეს ჩვენს გაზეთში ქვეყნდება ცნობა იმ წინასწარი მოლაპარაკების შედეგებზე, რომელსაც საბჭოთა კავშირის, ამერიკის შეერთებული შტატებისა და დიდი ბრიტანეთის მთავრობათა დელეგაციები ვაშინგტონში ეწეოდნენ უშიშროების საერთაშორისო ორგანიზაციის შექმნის შესახებ. ვაშინგტონში წარმოებული მოლაპარაკების საფუძველი იყო გადაწყვეტილება მოსკოვის 1943 წლის 19-30 ოქტომბრის კონფერენციისა, რომელზეც საბჭოთა კავშირის, შეერთებული შტატებისა და დიდი ბრიტანეთის საგარეო პოლიტიკის ხელმძღვანელებმა აღიარეს, „რომ ისინი საჭიროდ სთვლიან რაც შეიძლება მოკლე ხანში შეიქმნას საყოველთაო საერთაშორისო ორგანიზაცია საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დასაცავად, დამყარებული ყველა თავისუფლებისმოყვარე სახელმწიფოს სუვერენული თანასწორობის პრინციპზე,—ორგანიზაცია, რომლის წევრებადაც შეიძლება იყვნენ ყველა ასეთი სახელმწიფონი — დიდნი და პატარანი". ამ გადაწყვეტილების საფუძველზე სამი წამყვანი სახელმწიფოს დელეგაციებმა წამოაყენეს ვაშინგტონში წინადადება შექმნილიყო ასეთი ორგანიზაცია „გაერთიანებული ერების" სახელწოდებით და შეიმუშავეს ამ ორგანიზაციის სტატუტის კონტურები. ეს წინადადებები ჯერ კიდევ საბოლოოდ არ არის განხილული ყველა პუნქტის მიხედვით, მაგრამ ისინი უეჭველად ღირსია საზოგადოებრიობის ფართო წრეების ყურადღებისა, როგორც ახალი ნაბიჯი მშვიდობისმოყვარე ხალხთა ომისშემდგომი თანამშრომლობის გზაზე საყოველთაო მშვიდობიანობისა და უშიშროების უზრუნველყოფისათვის.

როცა სამი წამყვანი მშვიდობისმოყვარე სახელმწიფოს დელეგაციები ვაშინგტონში თავიანთ მუშაობას შეუდგნენ, მათ, უეჭველია, შეგნებული ჰქონდათ იმის აუცილებლობა, რომ თავიდან აეცილებინათ პირველი მსოფლიო ომის შემდეგ შექმნილი ერთა ლიგის არსებობის შედეგად მიღებული უაღრესად უარყოფითი გამოცდილების განმეორება. როგორც ცნობილია, ამ უხეირო საერთაშორისო ორგანიზაციას, რომელიც ვითომ „საუკუნო მშვიდობიანობის" დასაცავად იყო შექმნილი, არავითარი სერიოზული რამ არ გაუკეთებია აგრესიის ყოვლად უხეში აქტების თავიდან ასაცილებლად ან ჩასახშობად,—არც იტალია-გერმანიის ინტერვენციის წინააღმდეგ ესპანეთში, არც იტალიის აგრესიის წინააღმდეგ აბისინიაში, არც ჰიტლერული აგრესიის მთელი სერიის წინააღმდეგ ევროპაში, არც აგრესიის სხვა აქტების წინააღმდეგ. ერთა ლიგა ფაქტიურად მუდამ აბრკოლებდა მშვიდობისმოყვარე ხალხთა ბრძოლას აგრესიის წინააღმდეგ და, დასასრულ, თავისი უსახელო ისტორია დაამთავრა უდიდესი გამანადგურებელი ომის ქარიშხალში, ომისა, რომელიც წამოიწყო უაღრესად გათავხედებულმა დამპყრობელმა, რომლის ალაგმვაც ლიგას არამცდაარამც არ უნდოდა.

დამახასიათებელია — და ეს შეიძლება აღინიშნოს როგორც დადებითი ნიშანი, — რომ ახლა ვერც ერთი სერიოზული მოღვაწე მთელს მსოფლიოში ვერ ბედავს შემოიტანოს წინადადება ერთა ლიგის აღდგენისა, — თვით მისი სახელიც კი დასამარებულია აბუჩადამგდები დუმილით. მაგრამ, რასაკვირველია, ერთა ლიგის სამწუხარო გამოცდილებიდან სულაც არ გამომდინარეობს ის დასკვნა, რომ ხელი უნდა ავიღოთ ამოცანაზე — შეიქმნას ორგანიზაცია ყველა მშვიდობისმოყვარე სახელმწიფოთა კოლექტიური მონაწილეობისათვის საერთაშორისო უშიშროების უზრუნველყოფის საქმეში. არა, ამ გამოცდილებიდან მხოლოდ ის დასკვნა გამომდინარეობს, რომ ასეთი ამოცანის განხორციელებისას საჭიროა სერიოზულად გავითვალისწინოთ ერთა ლიგის ისტორიის უარყოფითი გამოცდილება და თავიდან ავიცილოთ მისი ნაკლოვანებანი. ვაშინგტონში წარმოებული მოლაპარაკების შედეგები მოწმობენ, რომ სამი სახელმწიფოს დელეგაციებმა ამ მხრივ სწორი გზა ჰპოვეს.

ვაშინგტონში შემუშავებულ წინადადებებში არსებითად ახალი მდგომარეობს არა იმდენად მომავალი საერთაშორისო ორგანიზაციის მიზნებისა და ამოცანების განსაზღვრაში, რამდენადაც მისი ხელმძღვანელი ორგანოს საკითხის გადაწყვეტაში. საკმაოდ კარგი საერთო მიზნები, ამოცანები და პრინციპები იყო გამოცხადებული ერთა ლიგის სტატუტშიც, მაგრამ ყველა ისინი ქაღალდზე დარჩნენ.

ვაშინგტონში შემუშავებულ დოკუმენტში გამონახულია საერთოდ სწორი გადაწყვეტა ორგანიზაციის ქმედუნარიანი ხელმძღვანელობის შექმნასთან ფართო დემოკრატიის შეხამების ამოცანისა. ორგანიზაციის გენერალურ ასამბლეაში (საერთო კრებაში) წარმოდგენილი იქნება ყველა მისი წევრი — ყველა მშვიდობისმოყვარე სახელმწიფო, ხოლო უშიშროების საბჭოში, რომელიც ანგარიშს აგებს გენერალური ასამბლეის წინაშე და მოქმედებს ორგანიზაციის ყველა წევრთა სახელით, წარმოდგენილი იქნება 11 სახელმწიფო. ორგანიზაციის სწრაფი და ეფექტიანი მოქმედების უზრუნველსაყოფად მთავარი პასუხისმგებლობა მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვისათვის ეკისრება უშიშროების საბჭოს. ორგანიზაციის ყველა წევრს ევალება დაეთანხმოს უშიშროების საბჭოს გადაწყვეტილებებს და შეასრულოს ეს გადაწყვეტილებანი სტატუტის დებულებათა შესაბამისად. საბჭომ სერიოზული როლი უნდა შეასრულოს აგრესიის თავიდან აცილებისა და ჩახშობის საქმეში. ამიტომ წინადადებაა უშიშროების საბჭოს მიეცეს ყველა აუცილებელი უფლება-შესაძლებლობანი, ამასთან შესაბამისად მასვე დაეკისროს მთავარი პასუხისმგებლობაც.

წინადადებებში უშიშროების საბჭოს შემადგენლობის შესახებ გათვალისწინებულია იმ წამყვან მშვიდობისმოყვარე სახელმწიფოთა განსაკუთრებით დიდმნიშვნელოვანი როლი, რომლებმაც ახლანდელი ომის მსვლელობაში თავიანთი საბრძოლო თანამეგობრობით და თავიანთი უდიდესი ღონისძიებებით უზრუნველჰყვეს ისეთი საშიში აგრესორის წინააღმდეგ ბრძოლის წარმატება, როგორიც არის ჰიტლერული გერმანია. უშიშროების საბჭოში მუდმივი ადგილი აქვს მიკუთვნებული ოთხ მსოფლიო სახელმწიფოს — საბჭოთა კავშირს, ამერიკის შეერთებულ შტატებს, დიდ ბრიტანეთსა და ჩინეთის რესპუბლიკას (უფრო გვიან — სათანადო დროს, როგორც ნათქვამია გამოქვეყნებულ დოკუმენტში, — განზრახულია მუდმივი ადგილი მიეცეს აგრეთვე საფრანგეთს). საბჭოს არამუდმივი ადგილების შესავსებად გენერალური ასამბლეა ირჩევს ექვს სახელმწიფოს ორი წლის ვადით. ეს იმას ნიშნავს, რომ წამყვანი მსოფლიო სახელმწიფოები, როგორც უშიშროების საბჭოს მუდმივი წევრები, განსაკუთრებულ მდგომარეობაში იმყოფებიან იმ მხრივ, რომ მათ ეკისრებათ მთავარი პასუხისმგებლობა უშიშროების საერთაშორისო ორგანიზაციის ამოცანების განხორციელებისათვის. ეს დიდმნიშვნელოვანი თავისებურება იმასთან არის დაკავშირებული, რომ მხოლოდ ამ დიდ სახელმწიფოებს მოეპოვებათ რეალური ძალა, რომელიც საკმაოდ მძლავრია საყოველთაო უშიშროების უზრუნველსაყოფად, რომ სწორედ მათ, როგორც ეს ცხადჰყო ახლანდელი ომის მთელმა გამოცდილებამ, შეუძლიათ ალაგმონ ყოველი აგრესორი, თუ ერთობლივად, შეთანხმებულად და ერთსულოვნად იმოქმედებენ.

თუ წამყვან მსოფლიო სახელმწიფოთა მოქმედების ერთიანობა არ იქნა, არ იქნება საიმედო გარანტია საყოველთაო მშვიდობიანობისა და უშიშროების უზრუნველყოფისათვის. ეს დამტკიცდა ისტორიის მთელი მსვლელობით პირველი მსოფლიო ომის შემდეგ. ერთა ლიგის არსებობისას ყველა აგრესიულმა სახელმწიფომ და უწინარეს ყოვლისა ჰიტლერულმა გერმანიამ ისარგებლა ომის მომზადებისა და გაჩაღებისათვის სწორედ იმით, რომ თანხმობა არ არსებობდა დიდ სახელმწიფოთა შორის. ამ პირობებში ჰიტლერელებმა და მათმა დამქაშებმა დემოკრატიულ ქვეყნებში მშვიდობიანობის შენარჩუნების ლოზუნგებიც კი გამოიყენეს აგრესიის გასაადვილებლად თვითეული მორიგი მსხვერპლის იზოლაციის გზით.

ამ ისტორიული გაკვეთილის მიხედვით ცხადია, თუ რა გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს იმას, რომ უშიშროების საერთაშორისო ორგანიზაციის სტატუტში დადგენილია ისეთი პრინციპი, რომლის დროსაც უშიშროების საბჭოში ყოველი გადაწყვეტილების მიღება გულისხმობს ამ საბჭოს ყველა მუდმივი წევრის თანხმობას. ვაშინგტონის მოლაპარაკებაში უშიშროების საბჭოში ხმის მიცემის წესის საკითხის შესახებ ეს დიდმნიშვნელოვანი პრინციპი ერთსულოვნად იქნა მოწონებული, როგორც საერთო წესი. მაგრამ ეს საკითხი საბოლოოდ არ არის განხილული, ვინაიდან სხვადასხვა აზრი გამოითქვა იმის შესახებ ეს პრინციპი გამოყენებულ უნდა იქნას თუ არა თანმიმდევრულად უშიშროების საბჭოში ყველა საკითხის გადაწყვეტისას. წამოყენებულ იქნა წინადადება, გამონაკლისი შექმნათ საერთო წესიდან იმ მხრივ, რომ თუ საკითხი შეეხება ისეთ დავას, რომელიც ეხება საბჭოს ამა თუ იმ მუდმივ წევრს, ამ წევრს უნდა წაერთვას უფლება ხმის მიცემაში მონაწილეობისა. ასეთ გამონაკლისს წესიდან, რომელიც საკითხთა გადაწყვეტისას საბჭოს მუდმივი წევრების შეთანხმებულობასა და ერთპირობას მოითხოვს, მოჰყვებოდა აშკარა საშიშროება წამყვან სახელმწიფოთა მოქმედების ერთიანობისათვის, რომელიც აუცილებლად საჭიროა უშიშროების საერთაშორისო ორგანიზაციის წარმატებითი მოქმედების უზრუნველსაყოფად. სრულიად აშკარაა, რომ სწორედ იმ საკითხებში, რომლებიც უშუალოდ ეხება საბჭოს ამა თუ იმ მუდმივ წევრს, ყველაზე მეტი საშიშროება წამოიჭრებოდა დიდ სახელმწიფოთა თანამეგობრობისათვის, თუ საბჭოს ასეთ წევრს წაერთმეოდა უფლება გადაწყვეტაში მონაწილეობისა, ხოლო სხვა წევრები უმისოდ და მით უმეტეს მის წინააღმდეგ მიიღებდნენ გადაწყვეტილებას. ასეთი წესი შეარყევდა უშიშროების საბჭოს წარმატებითი საქმიანობის თვით საფუძველს.

თანხმობა წამყვან მსოფლიო სახელმწიფოთა შორის აღიარებულ იქნა თეირანის კონფერენციის ისტორიულ დეკლარაციაში, როგორც მტკიცე მშვიდობიანობის უზრუნველყოფის საფუძველი. ამ დეკლარაციაში სამი წამყვანი მშვიდობისმოყვარე სახელმწიფოს ხელმძღვანელებმა განაცხადეს:

„რაც შეეხება მშვიდობიან დროს, ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ჩვენ შორის არსებული თანხმობა უზრუნველჰყოფს მტკიცე მშვიდობიანობას".

ეს სიტყვები გვიჩვენებენ, თუ რა არის რეალური და წარმატებითი საერთაშორისო პოლიტიკის ქვაკუთხედი ახლანდელი ომის შემდეგ მტკიცე მშვიდობიანობის დამყარების საქმეში.

თანხმობა მთავარ მშვიდობისმოყვარე სახელმწიფოთა შორის ერთად-ერთი საიმედო საფუძველია, რომელზეც შეიძლება და უნდა აგებულ იქნას უშიშროების საერთაშორისო ორგანიზაცია. და უშიშროების საბჭოს სტატუტმა ამ სახელმწიფოთა შორის შეთანხმებულობისა და ერთპირობის პრინციპი უნდა დასახოს საბჭოში ყოველი საკითხის გადაწყვეტის აუცილებელ პირობად. ამ პრინციპმა არ უნდა შეიწყნაროს არავითარი გამონაკლისი, არავითარი დაპირობება. სტატუტი, რომელიც უგულებელჰყოფს ამ პრინციპს, კი არ განამტკიცებს, არამედ შეარყევს თანხმობას საბჭოს მუდმივ წევრთა შორის, და მაშინ საერთაშორისო ორგანიზაციის მთელი შენობა ქვიშაზე აგებული აღმოჩნდება.

იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ მომავალი საერთაშორისო ორგანიზაციის სტატუტის საკითხის შემდგომი განხილვა გამოიწვევს უშიშროების საბჭოს მუდმივ წევრთა შორის შეთანხმებულობისა და ჰარმონიის პრინციპის თანმიმდევრულ გამოყენებას და ამით განაპირობებს ნამდვილად ეფექტიანი ორგანიზაციის შექმნის გეგმის წარმატებით განხორციელებას მშვიდობიანობისა და უშიშროების დასაცავად. ყველა მშვიდობისმოყვარე ხალხი, დიდიცა და პატარაც, უაღრესად არის ამით დაინტერესებული.

საბჭოთა კავშირი, რომელიც მუდამ იყო და იქნება საყოველთაო მშვიდობიანობის მტკიცე ბურჯი, მზად არის მომავალშიც მთელი ძალითა და ღონით შეუწყოს ხელი ამ საქმის წარმატებას.

„პრავდის" 11 ოქტომბრის მოწინავე

ქრონიკა

გამოჩენილი მეცნიერი-მათემატიკოსის პროფესორ ა. მ. რაზმაძის ხსოვნის უკვდავსაყოფად საქართველოს სს რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭომ საქართველოს სს რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის მათემატიკის ინსტიტუტს მიაკუთვნა ა. მ. რაზმაძის სახელი.

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

კიროვის ოლქის კოლმეურნეთა ვალდებულებანი

ოქტომბერში დაამთავრონ პურის ჩაბარება. 5 ნოემბრისათვის გეგმის გადამეტებით შეიტანონ წითელი არმიის ფონდში 500 ათასი ფუთი მარცვლეული

მთელი ჩვენი ქვეყანა ემზადება ღირსეულად შეხვდეს დიდი ოქტომბრის 27-ე წლისთავს. ჩვენც — კიროვის ოლქის კოლმეურნეები, ვემზადებით, რათა ეს დღე ჯეროვნად აღვნიშნოთ, როგორც საბჭოთა პატრიოტებს შეეფერება. ჩვენ ამჟამად ერთი ფიქრი გვაქვს — ჩვენი შრომით დავეხმაროთ წითელ არმიას რაც შეიძლება მალე მოუღოს ბოლო წყეულ ფაშისტ მხეცს მის საკუთარ ბუნაგში.

ჩვენს ყანებში ჩინებული მოსავალი მოვიდა. პური მთლიანად ავიღეთ. ახლა საქმე ის არის, რომ მალე დავამთავროთ მისი გალეწვა და შევასრულოთ კოლმეურნეობათა პირველი მცნება — მთლიანად მოვიხადოთ ვალი სახელმწიფოს წინაშე.

1 ოქტომბრისათვის ჩვენი ოლქის დაახლოებით სამი ათასმა კოლმეურნეობამ დაამთავრა პურის ჩაბარება, არა მარტო ცალკე კოლმეურნეობებმა, არამედ უკვე მთელმა რაიონებმა (ორიჩის, კიროვის, ნაგორსკის, სვეჩისა და სხვა რაიონებმა) შეასრულეს პურის დამზადების სახელმწიფო გეგმა. ოლქის მოწინავე კოლმეურნეობებს გეგმის გადამეტებით შეაქვთ პური წითელი არმიის ფონდში.

მაგრამ თვითდამშვიდება ჩვენ არ შეგვშვენის. ასეთ დიდმნიშვნელოვან მუშაობაში, როგორიც არის მოსავლის აღება და პურის დამზადება, არ შეიძლება თუნდაც ერთი საათი ძვირფასი დრო დაიკარგოს.

ჩვენ, კიროვის ოლქის კოლმეურნეები, ვალდებულებას ვკისრულობთ:

1. 1 ნოემბრისათვის მთლიანად შევასრულოთ სახელმწიფოსათვის პურის ჩაბარების გეგმა.
2. 5 ნოემბრისათვის გეგმის გადამეტებით შევიტანოთ წითელი არმიის ფონდში 500 ათასი ფუთი მარცვლეული.
3. ოქტომბერში მთლიანად დავამთავროთ ლეწვა.
4. იმ კოლმეურნეობათა გამწევი ძალა, რომლებმაც პურის ჩაბარება დაამთავრეს, გადავიყვანოთ შორი ადგილებიდან პურის გამოტანაზე.
5. მივაღწიოთ იმას, რომ ყოველმა კოლმეურნეობამ სავსებით უზრუნველჰყოს თავისი თავი თესლით.

ვკისრულობთ რა ამ ვალდებულებებს, ჩვენ მოვუწოდებთ სხვა ოლქების კოლმეურნეებს უფრო ფართოდ გავშალოთ საოქტომბრო შეჯიბრება პურის დამზადების სახელმწიფო გეგმის ვადამდე შესრულებისა და წითელი არმიის ფონდში პურის ზეგეგმითი შეტანისათვის!

გაუმარჯოს ჩვენს სახელოვან წითელ არმიას!

გაუმარჯოს კომუნისტურ პარტიას ბოლშევიკებისას — საბჭოთა ხალხის გამარჯვებათა ორგანიზატორსა და სულისჩამდგმელს!

გაუმარჯოს კოლმეურნე გლეხობის მამასა და მეგობარს, საბჭოთა ხალხის ბელადს, უმაღლეს მთავარსარდალს, საბჭოთა კავშირის მარშალ იოსებ ბესარიონის-ძე სტალინს!

(ვალდებულებანი განხილული და მიღებულია კიროვის ოლქის კოლმეურნეობებში გამართულ კრებებზე).

გორკის ოლქის კოლმეურნეობები ვალდებულებას კისრულობენ 1 ნოემბრისათვის შეასრულონ პურის დამზადების სახელმწიფო გეგმა და 5 ნოემბრისათვის წითელი არმიის ფონდში გეგმის გადამეტებით შეიტანონ 500 ათასი ფუთი პური

გორკის ოლქის კოლმეურნეთა ვალდებულებანი

გერმანელ ფაშისტ დამპყრობლებზე ჩვენი საბოლოო გამარჯვების სანატრელი ჟამი შორს აღარ არის. ძლევამოსილი წითელი არმია და ჩვენი მოკავშირეების ჯარები მხეც ჰიტლერელებს ამჟამად ზედ მათ წყეულ ბუნაგთან ანადგურებენ.

ჩვენ გადავიტანეთ ძნელი წლები, მაგრამ შიში არ გვიგრძნია ბრძოლაში, ძალ-ღონე არ დაგვიზოგავს, რათა ყოველმხრივი დახმარება გაგვეწია ჩვენი ქვეყნისა და ფრონტისათვის. ჩვენ, საბჭოთა გლეხები, პატიოსნად ვასრულებდით ჩვენს ვალს სამშობლოს წინაშე.

ომის განმავლობაში ჩვენი კოლმეურნეობები ორგანიზაციულად განმტკიცდნენ და მათმა დიდმა უმეტესობამ მიაღწია მარცვლეულის, კარტოფილის, სელის, ბოსტნეულისა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავლიანობის გადიდებას. წლითიწლობით აძლევდა ოლქი ჩვენს ქვეყანასა და ფრონტს სულ უფრო-დაუფრო მეტ სურსათს და ნედლეულს მრეწველობისათვის.

წელს ჩვენ მოვიყვანეთ და ავიღეთ კარგი მოსავალი, ოლქში საშუალოდ ჰექტარზე 11,7 ცენტნერი მარცვლეული, სულ ცოტა 105 ცენტნერი კარტოფილი, 3,5 ცენტნერი სელის ბოჭკო. ჩვენ საკმაოდ ბევრი მოწინავე კოლმეურნეობა მოგვეპოვება, რომლებმაც ჰექტარზე აიღეს ას-ასი ფუთი და კიდევ მეტი პური, 8-10 ცენტნერი სელის ბოჭკო, 200-250 ცენტნერი კარტოფილი. ამჟამად ჩვენი ოლქის კოლმეურნეობები ამთავრებენ მოსავლის აღებას.

ჩვენ ერთი წუთითაც არ დაგვივიწყნია, რომ ჩვენი ვალი ქვეყნისა და ფრონტის წინაშე, ჩვენი პირველი საკოლმეურნეო მცნებაა—ყოველმხრივ გავაძლიეროთ წითელი არმიისა და მოსახლეობის მომარაგება სურსათით, ხოლო მრეწველობისა — ნედლეულით, ვადამდე შევასრულოთ მთელი სახელმწიფო ვალდებულებანი.

ამჟამად საკოლმეურნეო სოფელში ფართოდ არის გაშლილი დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის XXVII წლისთავის სახელობის სოციალისტური შეჯიბრება. კოლმეურნეები მთელ თავიანთ ძალას ძაბავენ, რათა ჰირნათლად დაამთავრონ სასოფლო-სამეურნეო წელი და მეტი პური და სხვა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტები მისცენ სახელმწიფოს.

საკოლმეურნეო სოფლის დიდი პატრიოტული აღფრთოვანების ამ შესანიშნავ დღეებში ჩვენ შემდეგს ვალდებულებებს ვკისრულობთ: 1 ნოემბრისათვის მთლიანად შევასრულოთ ამა წლის პურის დამზადების სახელმწიფო გეგმა და 5 ნოემბრისათვის წითელი არმიის ფონდში გეგმის გადამეტებით შევიტანოთ 500.000 ფუთი პური.

ჩვენ მოვუწოდებთ ყველა კოლმეურნეს, სოფლის მეურნეობის ყველა მუშაკს დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის XXVII წლისთავი აღნიშნონ პურის დამზადების გეგმის ვადამდე შესრულებით თვითეულ კოლმეურნეობაში და წითელი არმიის ფონდში გეგმის გადამეტებით პურის შეტანით.

გაუმარჯოს ჩვენს მამაც წითელ არმიას, რომელიც ამთავრებს ჰიტლერული სიბილწისაგან ჩვენი მიწა-წყლის გაწმენდას!

გაუმარჯოს ჩვენს დიად საბჭოთა სამშობლოს!

გაუმარჯოს ჩვენს სტალინს!

(ვალდებულებანი განხილული და მიღებულია კრებებზე ოლქის კოლმეურნეობებში).

დეპეშები

საომარი მოქმედება დასავლეთ ევროპაში

ლონდონი, 14 ოქტომბერი. (საკდესი). მოკავშირეთა საექსპედიციო ძალების უმაღლესი სარდლობის შტაბის ცნობაში ნათქვამია:

ლეოპოლდის არხის ჩრდილოეთით მოკავშირეთა ჯარებმა რამდენადმე წაიწიეს წინ ბიურლეს რაიონის სამხრეთით. ხიდწინა სიმაგრე არხზე რამდენადმე გაფართოებულია. ზიდბეველანდის ნახევარკუნძულის ვიწრო ნაწილში მოწინააღმდეგეს კვლავ მოაქვს გააფთრებული კონტრიერიშები. მოგერიებულია მოწინააღმდეგის კონტრიერიშები სოლად შეჭრის რაიონში გერტოგენბოშის სამხრეთ-აღმოსავლეთით.

მოკავშირეთა ჯარებმა წინ წაიწიეს დაახლოებით 1.500 იარდით ოვერლოონის სამხრეთით ძნელად გასავალ ტყიან ადგილზე და სძლევენ მტრის შეუპოვარ წინააღმდეგობას.

მოკავშირეთა ჯარები ნელნელა მიიწევენ აახენის ჩრდილოეთ ნაწილში, სადაც სწარმოებს ბრძოლები თვითეული სახლისათვის.

აახენის ჩრდილოეთით, ბარლენბერგის რაიონში, გერმანელებმა ტანკების დახმარებით გააძლიერეს მოწოლა, მაგრამ მათი რამდენიმე კონტრიერიში მოგერიებულ იქნა მოკავშირეთა თვითმფრინავებითა და არტილერიით.

მოკავშირეთა ავიაცია ბომბავდა ხიდებს მაიენსა (კობლენცის დასავლეთით) და ეისკირხენში. გამანადგურებელი ბომბდამშენები განაგრძობდნენ იერიშების მიტანას სარკინიგზო ობიექტებზე დასავლეთ გერმანიის სხვადასხვა პუნქტში.

საომარი მოქმედების ხმელთაშუა ზღვის ასპარეზზე

ლონდონი, 14 ოქტომბერი. (საკდესი). საომარი მოქმედების ხმელთაშუა ზღვის ასპარეზზე მოქმედი მოკავშირეთა შეიარაღებული ძალების შტაბის ცნობაში ნათქვამია, რომ მე-5 არმიის ფრონტის უბანზე მძიმე ბრძოლები გრძელდება.

რიმინი-ბოლონიას გზის ჩრდილოეთით მე-8 არმიის ნაწილებმა განდევნეს მოწინააღმდეგის არიერგარდები და ამჟამად გერმანელთა პირისპირ დგანან ფრონტის ფართო უბანზე.

კუნძულ კორფუზე ამჟამად დაგვენბდნენ გერმანელთა ნაწილების უკანასკნელი ნაშთები.

მძიმე ბომბდამშენთა ფრიად დიდი შენაერთები ავიაგამანადგურებელთა თანხლებით გუშინ თავს დაესხნენ სინთეზური საწვავის ქარხნებს გერმანიაში და დამხარისხებელ სადგურებს ჩრდილოეთ იტალიაში, ავსტრიასა და უნგრეთში.

მოკავშირეთა ხმელთაშუა ზღვის ავიაციამ მოახდინა დაახლოებით 2.500 თვითმფრინავგაფრენა.

მოკავშირეთა ავიაციის მოქმედება

ლონდონი, 14 ოქტომბერი. (საკდესი). რეიტერის სააგენტო გადმოგვცემს, რომ 13 ოქტომბერს მძიმე ბომბდამშენთა ფრიად დიდი შენაერთები, რომლებსაც ბაზები იტალიაში აქვთ, თავს დაესხნენ სტრატეგიულ ობიექტებს სილეზიაში და ვენის რაიონში, აგრეთვე მოწინააღმდეგის კომუნიკაციებს დასავლეთ უნგრეთში. ამ თავდასხმებში მონაწილეობდა ამერიკის 750-დან 1.000-მდე ბომბდამშენი.

ლონდონში ოფიციალურად გამოცხადდა, რომ 13 ოქტომბერს ღამით ინგლისის „მოსკიტოს" მარკის თვითმფრინავები თავს დაესხნენ კელნს და სხვა ობიექტებს დასავლეთ გერმანიაში.

ნედიჩის „მთავრობა" ბელგრადიდან გაიქცა

ლონდონი, 13 ოქტომბერი. (საკდესი). ხავას სააგენტო იუწყება, რომ, ჟენევიდან მიღებული ცნობების თანახმად, ნედიჩის მარიონეტული „მთავრობა" თვით ნედიჩთან ერთად 12 ოქტომბერს ბელგრადიდან ვენაში გაიქცა.

ბალკანეთში მყოფი გერმანელთა არმიების სარდალმა გენერალმა ვაიხსმა, რომელიც ჯერ კიდევ ოქტომბრის დამდეგს იმყოფებოდა ბელგრადში, ქალაქში მძიმე საალყო წესები შემოიღო. მოსახლეობას ნება აქვს მიცემული ქუჩებში იმყოფებოდეს მხოლოდ ერთ საათს დღეში.

ინგლისის ბომბდამშენთა თავდასხმა დუისბურგზე

ლონდონი, 14 ოქტომბერი. (საკდესი). როგორც ლონდონში ოფიციალურად გამოცხადდა, ინგლისის 1.000 მძიმე ბომბდამშენი თავს დაესხა დუისბურგის სარკინიგზო ობიექტებს, შიდა ნავსადგურსა და სამრეწველო საწარმოებს. ქალაქს დააყარეს 4,5 ათას ტონაზე მეტი ფუგასური და ცეცხლწამკიდე ბომბები. წინასწარი ცნობების თანახმად, დაბომბვამ დიდი ზარალი გამოიწვია.

კელნისა და საარბრიუკენის დაბომბვა

ლონდონი, 14 ოქტომბერი. (საკდესი). ლონდონში ოფიციალურად გამოცხადდა, რომ ამერიკის 1.000-ზე მეტი მძიმე ბომბდამშენი თავს დაესხა სარკინიგზო და სხვა ობიექტებს კელნში. „მფრინავი სიმაგრისა" და „ლიბერეიტორის" მარკის თვითმფრინავებმა ავიაგამანადგურებელთა შენაერთების თანხლებით დაბომბეს სამხედრო და სამრეწველო ობიექტები საარბრიუკენსა და კაიზერსლაუტერნში.

სამამულო ომის სახელოვანი მეომარნი

საბჭოთა კავშირის გმირი გიორგი ბახტაძე წულუკიძის რაიონში

(წულუკიძე, „კომუნისტის" საკ. კორესპონდენტისაგან)

11 ოქტომბერს წულუკიძის რაიონში ჩამოვიდა საბჭოთა კავშირის გმირი უფროსი ლეიტენანტი გიორგი გიორგის-ძე ბახტაძე.

იმავე დღეს ქ. წულუკიძის მუშა-მოსამსახურეები შეიკრიბნენ მიტინგზე, რომელიც გახსნა საქართველოს კ. პ. (ბ) წულუკიძის რაიკომის მდივანმა ამხ. ვ. იბოლაძემ. მიტინგზე გმირს მიესალმნენ ორგზის ორდენოსანი კაპიტანი გიორგი ჩხენკელი და პიონერი ლეილა რატიანი.

დამსწრენი დიდი ინტერესით უსმენდნენ საბჭოთა კავშირის გმირს გ. გ. ბახტაძეს, რომელმაც მათ მოუთხრო თავისი საბრძოლო ეპიზოდები.

ამხ. ბახტაძე 1942 წლიდან სამამულო ომის ფრონტზეა. იგი მონაწილეობას იღებდა ოდესის, ხერსონის, ნიკოლაევის განთავისუფლებისათვის ბრძოლებში. დნეპრის გადალახვის დროს გაბედული და უნარიანი მოქმედებისათვის მას საბჭოთა კავშირის გმირის წოდება მიენიჭა.

— ღამის 10 საათი იქნებოდა, — მოგვითხრობს ამხ. გიორგი ბახტაძე, — როდესაც მივიღე ბრძანება ჩემი ასეულით გადავსულიყავი მდინარე დნეპრის მარჯვენა ნაპირზე და დამეკავებინა პლაცდარმი. ჩავსხედით ნავებში და დნეპრის მარჯვენა ნაპირისაკენ სწრაფად გავემართეთ. შუა მდინარეში ვიყავით, როდესაც მტერმა ცეცხლი დაგვიშინა. ნაპირზე გადასვლისთანავე ასეულს მივეცი ბრძანება და გადავედით შეტევაზე. გაჩაღდა ხელჩართული ბრძოლა. ჩვენი ასეული გერმანელთა მთელი პოლკის წინააღმდეგ იბრძოდა. გავარღვიეთ მტრის თავდაცვა, შევიჭერით ჰიტლერელთა ზურგში და ცეცხლი დავუშინეთ. მტერი დაიბნა. მან ვერ გაიგო ჩვენი ძალის რაოდენობა და უკან დაიხია.

დიდი ბრძოლები გაჩაღდა ხერსონისათვის. ჩემმა ქვედანაყოფმა სხვა ნაწილებთან ერთად გაათავისუფლა ხერსონი და გარდამავალი წითელი დროშა მიიღო. ყველა ჩემი მებრძოლი დააჯილდოვეს, ასეულში ორს მოგვანიჭეს საბჭოთა კავშირის გმირის წოდება. ამ ბრძოლებში ჩემმა ასეულმა გაანადგურა ერთ ასეულზე მეტი ჰიტლერელი, წამოვიღეთ დიდი დავლა და ტყვედ წამოვიყვანეთ 60-მდე ფაშისტი. პირადად მე 37 ჰიტლერელი გავანადგურე.

ქალაქ ნიკოლაევის მიმართულებით ჩემს ასეულს მიეცა დავალება გადაეჭრა მტრისათვის უკანდასახევი გზები. ჩვენ 10 კილომეტრით შევიჭერით მტრის ზურგში და მოულოდნელად დავესხით მას თავს. გავანადგურეთ 40-მდე ჰიტლერელი, წამოვიღეთ დავლა და წამოვიყვანეთ ტყვეები.

ასევე თავდადებით იბრძოდა ბახტაძის ასეული მდინარე დნესტრზე.

ამ ბრძოლებში ამხ. ბახტაძე მძიმედ დაიჭრა.

გიორგი გიორგის-ძე ბახტაძე დაჯილდოებულია წითელი დროშისა და წითელი ვარსკვლავის ორდენებით.

ე. ჯაფარიძე

ვლადიმერ თალაკვაძე

1941 წელი.

გერმანელ ფაშისტ დამპყრობთა თავით ფეხამდე შეიარაღებული ბრბო კალიასავით შემოესია საბჭოთა ველ-მინდვრებს. ხანძრების კვამლში გაეხვია აყვავებული სოფლები, უდანაშაულო სისხლით, ბავშვთა და მოხუცთა ცრემლით მოირწყო წმიდათა-წმიდა საბჭოთა მიწა.

დიდი ბრძოლები სწარმოებდა ველიკიე ლუკის რაიონში. საბჭოთა მეომრები ლომებივით იბრძოდნენ ყოველი გოჯი სამშობლო მიწისათვის, ჰქანცავდნენ და სისხლისაგან სცლიდნენ გააფთრებულ მტერს. სოფელ ლაზოვისთან ჰიტლერელთა ბევრად ჭარბ ძალებს უმკლავდებოდა კაპიტან თალაკვაძის ბატალიონი. ახალგაზრდა მეთაური ლომივით ტრიალებდა თავის მებრძოლებში, ამხნევებდა და აღაფრთოვანებდა მტერთან საბრძოლველად. ბრძოლის ქარცეცხლში ვერავინ შეამჩნია, როგორ დაეცა მოცელილივით მათი მეთაური. შემდეგ იგი აღარავის უნახავს.

საღამოს სოფელ ლაზოვის მიდამოები საშინელ სურათს წარმოადგენდა, ბრძოლამ უკვე სხვა ადგილას გადაინაცვლა. აქ კი ათობით ჰიტლერელთა გვამები, დამსხვრეული იარაღი და მანქანები ეყარა.

თალაკვაძემ თვალები გაახილა. უკვე ღამე იყო. მთვარემ თვალებში შეანათა. შორიდან სროლის ყრუ ხმა მოისმოდა. ადგომა სცადა, მაგრამ საშინელი ტკივილი იგრძნო ფეხში. მაინც წამოიწია, იდაყვზე დაეყრდნო და აქეთ-იქით გაიხედა.

მაშინ მიხვდა თალაკვაძე, თუ სად იყო.

წყალი სწყუროდა, თავბრუ ეხვეოდა. ჭრილობიდან სისხლი სდიოდა. სცადა ადგილიდან დაძრულიყო, მაგრამ უშედეგოდ. უცბად ფეხის ხმა შემოესმა, ვიღაც ფრთხილად მოაბიჯებდა გვამებს შორის. მთვარის შუქით განათებული სილუეტი ხანდახან დაიხრებოდა ხოლმე, თითქოს რაღაცას ეძებდა.

არა, ეს გერმანელი არ იყო. რუსული გლეხური ტანისამოსით გამოწყობილი თეთრწვერა მოხუცი საშიში არ იქნებოდა.

— ვენდო?—გაიფიქრა თალაკვაძემ და უნებურად კვნესა აღმოხდა.

მოხუცი შეჩერდა, შემდეგ სწრაფი ნაბიჯით მივიდა მასთან და რაღაც ჰკითხა. თალაკვაძემ პასუხი ვერ გასცა, მას უკვე გონება დაჰკარგოდა.

კოლმეურნე გიორგი მიქელაშვილმა უპატრონა დაჭრილ საბჭოთა მეთაურს. მან თალაკვაძე გადაიყვანა უშიშარ ადგილას, ტყეში ამოთხრილ დიდ ორმოში დააწვინა და კარგად შენიღბა. მისი 12 წლის გოგონა თამარი ყოველდღე უზიდავდა საჭმელს, უხვევდა ჭრილობებს და უყვებოდა სოფლის ამბებს.

სოფელში კი გერმანელები მძვინვარებდნენ. პატარა თამარს შეშინებული თვალები უფართოვდებოდა, როდესაც ლაპარაკობდა ჰიტლერელთა მხეცობაზე, უდანაშაულო ადამიანთა წამებაზე და დამცირებაზე. თალაკვაძე ტუჩებმოკუმული უსმენდა და თვალებში შურისძიების ცეცხლი ენთებოდა.

მეთაურს ჭრილობა თანდათან უმთელდებოდა. უკვე შეეძლო ფეხზე გაჩერება და რამდენიმე ნაბიჯის გადადგმა. კიდევ რამდენიმე დღე, და...

ერთხელ თამარი გულგახეთქილი მოვარდა: მამა დაიჭირეს, გაიგეს, რომ კომუნისტია, გაიგეს, რომ ტყეში კაცი ჰყავს დამალული და უვლის, თავს უშველეო.

თალაკვაძე ბავშვის დახმარებით ორმოდან ამოცოცდა, ბავშვს თავზე ხელი გადაუსვა და კოჭლობით გასწია... თვითონაც არ იცოდა საით.

თალაკვაძემ ამხანაგი იპოვნა. მასავით თავის ნაწილს ჩამორჩენილი მებრძოლი, ბელორუსი. ის მეგობრის სამშობლო სოფელში მივიდა.

გერმანელთა მიერ ოკუპირებულ ტერიტორიაზე დარჩენილ ბევრ საბჭოთა მოქალაქეს სწყუროდა შურისძიება. თალაკვაძემ მალე შემოიკრიბა თავის გარშემო სახალხო შურისმგებლები. პატარა რაზმმა სწრაფად დაიწყო ზრდა. 1942 წლის მარტისათვის თალაკვაძე უკვე რამდენიმე ასეული კაცისაგან შემდგარ რაზმს მეთაურობდა.

სახალხო შურისმგებლებმა დიდი მუშაობა გააჩაღეს. მათ ყოველნაირად ეხმარებოდა ადგილობრივი მოსახლეობა სურსათით, ტანსაცმლით, ცნობების მიწოდებით. ბევრჯერ შეუტყობინებიათ პარტიზანებისათვის—„გერმანელები ჩვენს სოფელს არბევენ". მაშინ დაავლებდნენ ხელს იარაღს მამაცი ვაჟკაცები, შეიჭრებოდნენ სოფელში, გაანადგურებდნენ ფაშისტ ავაზაკებს, დაატოვებინებდნენ ნაძარცვ ხორბალს, კარტოფილს, საქონელს და კვლავ ტყეში ბრუნდებოდნენ. სამაგიეროდ მოსახლეობაც მათი მადლიერი იყო.

პარტიზანულმა რაზმმა, რომელსაც ამხ. თალაკვაძე მეთაურობდა, ორი წლის მანძილზე ჩაატარა 80-ზე მეტი დიდი საბრძოლო ოპერაცია, რომელთა შედეგად განადგურებულია ჰიტლერელთა 25 გარნიზონი, 250 ავტომანქანა და ტანკი, 165 დიდი და პატარა ხიდი. თალაკვაძის პარტიზანებმა ლიანდაგიდან გადააგდეს 45 სამხედრო ეშელონი, გაანადგურეს ელექტროსადგური, 583 ვაგონი, 204 ორთქლმავალი, გაჟლიტეს მტრის რამდენიმე ათასი ჯარისკაცი და ოფიცერი, წაართვეს მტერს დიდძალი დავლა.

დადგა 1944 წლის გაზაფხული.

მამაც პარტიზანებს უკვე დიდი ხანია მოსდიოდათ ხმები წითელი არმიის შესანიშნავი გამარჯვებების შესახებ. აპრილში რაზმი ზაპადნაია დვინას ნაპირებზე მოქმედებდა. წითელი არმია უკვე სულ ახლოს იყო. ამ დროს რამდენიმე ათასი კაცისაგან შემდგარმა მტრის დამსჯელმა რაზმმა გაილაშქრა პარტიზანთა წინააღმდეგ და ალყა შემოარტყა სამ რკალად. რამდენიმე დღეს გასტანა სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლამ. პარტიზანებს საომარი მასალა გაუთავდათ. საჭმელი აღარ იყო. მაშინ თალაკვაძემ მიიღო გაბედული გადაწყვეტილება. მან სიტყვით მიმართა თავის პარტიზანებს:

— ამხანაგებო, წითელი არმია ახლოს არის, ხომ გესმით მისი არტილერიის ძლევამოსილი გუგუნი. ჩვენ ან უნდა დავიხოცნეთ, ან გავიჭრათ გარემოცვიდან და შევუერთდეთ ჩვენს ძმებს. მართალია, ვაზნები აღარა გვაქვს, მაგრამ გვაქვს ხიშტები, მაგარი მკლავი და უდიდესი სიყვარული სამშობლოსადმი, დიდი სტალინისადმი!..

ხიშტებით და ძლევამოსილი „ურას" შეძახილებით ეკვეთნენ პარტიზანები მტერს. გერმანელმა ფაშისტმა ავაზაკებმა ვერ გაუძლეს რუსულ ხიშტს, ხელჩართულ ბრძოლას და შედრკნენ. სამშობლოს ერთგულმა შვილებმა გაიკაფეს გზა ჩვენი ნაწილებისაკენ, თავისუფლებისა და გამარჯვებისაკენ.

• • •

ვლადიმერ მანუილის-ძე თალაკვაძე დაიბადა 1913 წელს მახარაძის რაიონის სოფელ მეისპირში. 18 წლისამ დაამთავრა საშუალო სკოლა. 1934 წელს გაიწვიეს წითელ არმიაში, სადაც საპოლკო სკოლა დაამთავრა და ოცეულის მეთაური გახდა. 1939 წელს თალაკვაძემ მონაწილეობა მიიღო დასავლეთ ბელორუსიის განთავისუფლებაში. მაშინ იგი ლეიტენანტი იყო. 1940 წელს თალაკვაძე მონაწილეობდა თეთრფინელების წინააღმდეგ ბრძოლებში და მანერჰეიმის ხაზის გარღვევაში.

სამამულო ომმა თალაკვაძეს მოუსწრო დასავლეთ საზღვარზე. მამაცმა მეთაურმა, ლენინ-სტალინის პარტიის ერთგულმა შვილმა, ომის მძაფრ დღეებში დაუმტკიცა სამშობლოს თავისი ერთგულება და სიყვარული.

მაიორი ვლადიმერ მანუილის-ძე თალაკვაძე სამშობლომ დააჯილდოვა წითელი დროშის ორი ორდენით, წითელი ვარსკვლავის ორდენით და I ხარისხის მედლით „სამამულო ომის პარტიზანი".

ნ. ილოშვილი

კომკავშირული თემები

ვინ იქნება პირველი

ერთი კილომეტრით არიან ერთმანეთს დაშორებული საკირე და დგვარი (ბორჯომის რაიონი). ორივე სოფლის ახალგაზრდებს შრომა უყვართ. მათ ადრე გაზაფხულიდანვე გააჩაღეს გამარჯვების მოსავლისათვის ბრძოლა.

გაზაფხულზე და ზაფხულში თუ არ გაისარჯე, შემოდგომაზე რას მიიღებ, რით დაეხმარები ფრონტს?!... და მოსაზღვრე სოფლების ახალგაზრდები ფრონტისა და ქვეყნისათვის დახმარების გასაძლიერებლად ერთმანეთს გაეჯიბრნენ.

გაჩაღდა ბრძოლა პირველობისათვის!

დადგა შემოდგომაც. ახლა გამოჩნდება გაზაფხულზე და ზაფხულში გაწეული შრომის შედეგები. ორივე სოფელში დროულად აიღეს და დაბინავეს თავთავიანი კულტურები, მაგრამ საქმე კვლავ ბევრია: სიმინდის მოსავლის აღება, საშემოდგომო ხვნა-თესვა, პირუტყვის გამოზამთრებისათვის მზადება.

საკირის კოლმეურნეობაში გუთნისდედები აკლდათ. საკოლმეურნეო კომკავშირული ორგანიზაციის კრებას, როცა საშემოდგომო ხვნა-თესვის მიმდინარეობის საკითხი განიხილა, ეს მხედველობიდან არ გამორჩა. ორი ფრონტელი ვაჟკაცის დამ, კომკავშირელმა ლუბა სამსონიძემ იკისრა გუთნისდედად ემუშავა. ასეთივე ვალდებულებები იკისრეს კომკავშირელმა ქალიშვილებმა მარიამ სამსონიძემ და სონია თაბუკაშვილმა.

ქალიშვილებმა გუთნეული გაბეს და მამაკაცები გამოიწვიეს სოციალისტურ შეჯიბრებაში. ისინი დღიურ დავალებებს 150-200 პროცენტით ასრულებენ.

მზრალად ხვნა სერიოზული საქმეა. ხვნის ხარისხზე ბევრად არის დამოკიდებული მომავალი წლის მოსავლის ბედი. კომკავშირულმა ორგანიზაციამ კომისია გამოჰყო ნახნავის ხარისხის შესამოწმებლად. აღმოჩნდა, რომ შურა სამსონიძის ბრიგადა ზერელედ ხნავდა. საჭირო შეიქმნა ნიადაგის ხელახლა მოხვნა. ასეც მოიქცნენ. ახლა გუთნისდედები მეტი პასუხისმგებლობით მუშაობენ.

ვერა გურეშიძე და გიორგი ხალაძე ამასწინათ კომკავშირის რიგებში მიიღეს. მათ დიდი ხნის ოცნება შეუსრულდათ. საქმეს ახალი ძალით, კომკავშირულად მოჰკიდეს ხელი. ხალაძეს დღემდე უკვე გამომუშავებული აქვს 200-ზე მეტი შრომადღე.

მინდვრად მომუშავე კომკავშირელებს მეცხოველეობის ფერმის მუშაკი დიმიტრი ტოსუნოვი გაეჯიბრებია. მეცხოველეობის ფერმებში, სადაც დიმიტრი მუშაობს, საქმე სანიმუშოდ არის დაყენებული.

ფრონტიდან დაბრუნებული კომკავშირელი ლევან ჯავახიძე მხარდამხარ გაჰყვა ზურგის მებრძოლებს და როგორც გერმანელ ფაშისტთა წინააღმდეგ ბრძოლაში, ისე აქაც მკლავის ძალა და ოსტატობა უჩვენა ამხანაგებს. ლევანის მკერდზე ბრწყინავს მედალი „ლენინგრადის დაცვისათვის".

ეს საკირელებზე!

ახლა მათ „მოქიშპე" დგვარელებზე!

სიმინდის კარგი მოსავალი იცის დგვარში. 18-20 ცენტნერს მოიყვანთ თვითეულ ჰექტარზეო — ლაპარაკობდნენ აქაური ახალგაზრდები გაზაფხულზე. გავიდა თვეები. სიმინდმა ტარო დაისხა და მერე როგორი! ეს, რა თქმა უნდა, თავისთავად არ მომხდარა: მაღალხარისხოვნად ჩატარებული თესვის შემდეგ სიმინდს სამჯერ ესტუმრა პირალესილი თოხი. თვალს ახარებს თავდადებული შრომის ნაყოფი. სიმინდის ყანაში ცხენიანი კაცი დაიმალება.

ახალგაზრდა ბრიგადირის სერგო კორძაძის ბრიგადამ თავი ისახელა. დგვარელებმა პირველი ჰექტარებიდან აღებული სიმინდის მოსავალი შეამოწმეს: ჰექტარზე 26 ცენტნერი გამოვიდა! ადგილ-ადგილ 28 ცენტნერიც მიიღეს.

შედეგმა ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა.

საგულისხმოა კოლმეურნე ქალიშვილ ქეთევან გოგოლაძის სიტყვები: „უფრო მოუსვენარი გამხადა უხვმა მოსავალმა. ახლა სულ იმას ვფიქრობ, მომავალში უკეთესი მოსავალი როგორ მივიღოთ. ამას ჩვენ გავაკეთებთ, რადაც უნდა დაგვიჯდეს".

ორი კილოგრამი ხორბალი განაწილდა შრომადღეზე დგვარში და სულ მცირე 7 კილოგრამ სიმინდს გასცემენ. ამას დაუმატეთ კარტოფილი, ბოსტნეული, მეცხოველეობის პროდუქტები და ნათელი გახდება, თუ რა უხვი და მდიდარი მოსავალი მიიღეს დგვარელებმა.

დგვარში გეგმის ზევით 5 ჰექტარზე ჩაატარეს მზრალად ხვნა. გეგმის გადამეტებით ჰყავთ 5 სული მსხვილფეხა საქონელი და 40 სული ცხვარი.

გადამწყვეტი დღეები დგას. საკირელი და დგვარელი ახალგაზრდები ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის XXVII წლისთავისათვის შეაჯამებენ ნაკისრ ვალდებულებათა განაღდებისათვის გაწეული შრომის შედეგებს.

ვინ იქნება პირველი!

გ. გელაშვილი

მეტი მზრალი მეტი პურია

გორი, („კომუნისტის" სპეციალური კორესპონდენტისაგან). ოქტომბერი საშემოდგომო კულტურების თესვისა და მზრალად ხვნის გადამწყვეტი თვეა. კოლმეურნეობებში გაჩაღდა საოქტომბრო სოციალისტური შეჯიბრება. მრავალი კოლმეურნეობა დაწინაურდა თესვის საქმეში. სოფელ ზერტის კოლმეურნეობა „შრომაში" ენერგიული მუშაობა გაშალეს. მათ 12 ოქტომბრისათვის გეგმით გათვალისწინებული 373 ჰექტარის ნაცვლად საშემოდგომო კულტურები დათესეს 378 ჰექტარზე. სოფელ შავშვების კოლმეურნეობამ — „გზა სოციალიზმისაკენ"—თესვა დაამთავრა. თესვაში მოწინავეა სოფელ ხელთუბნის კოლმეურნეობა, სოფელ ბერბუკის ბერიას სახელობის კოლმეურნეობა და სხვ.

ყველგან ასე როდია საქმე. სოფელ მუმლაანთკარის კოლმეურნეობას 10 ოქტომბერსაც არ ჰქონდა თესვა დაწყებული, სოფელ აძვის კოლმეურნეობა „აძურაში" 100 ჰექტარის ნაცვლად დათესილია მხოლოდ 20 ჰექტარი, ახრისის კოლმეურნეობა „წითელ ვარსკვლავში"—30 ჰექტარი დათესეს, ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებულ 184 ჰექტარისა. შინდისის კოლმეურნეობას ლამაზი ნიადაგები აქვს. თესვა აქამდეც უნდა დაემთავრებინა, მაგრამ კიდევ დასათესი აქვს 50 ჰექტარი. ამის მიზეზი ის არის, რომ აღნიშნულ კოლმეურნეობებში მოუწესრიგებელია შრომა, უნარიანად არ არის გამოყენებული მუშახელი და გუთნეული.

კოლმეურნეობების დიდი ნაწილი სამარცხვინოდ ჩამორჩა მზრალად ხვნაში. სოფელ ყელქცეულის კოლმეურნეობაში მზრალად ხვნაზე გამოყენებული არ არის მთელი ძალები. შინდისის სასოფლო საბჭოს კოლმეურნეობებში 10 ოქტომბრისათვის მზრალად ხვნის გეგმა შესრულებული იყო 10 პროცენტით. სოფელ შინდისის კოლმეურნეობას დღემდე ხვნა არც კი დაუწყია. სოფელ ბერბუკის ბერიას სახელობის კოლმეურნეობამ 87 ჰექტარიდან 13 მოხნა.

როგორც ცნობილია, მზრალად ხვნის დროზე და მაღალხარისხოვნად შესრულება უხვი მოსავლის მიღების წინაპირობაა. რაიონის პარტიულმა და საბჭოთა ორგანიზაციებმა უნდა მიიღონ ზომები მზრალად ხვნის გეგმის დროზე და მაღალხარისხოვნად შესასრულებლად.

არ ზრუნავენ მომავალი წლის მოსავლისათვის

(ხაშური, „კომუნისტის" სპეციალური კორესპონდენტისაგან)

რაიონში საშემოდგომო თესვის გეგმა შესრულებულია მხოლოდ 16,2 პროცენტით. წრომის სასოფლო საბჭოში (თავმჯდომარე ი. ჩოჩიშვილი) 10 კოლმეურნეობაა. მათ წელს შემოდგომაზე 590 ჰექტარზე თავთავიანი მარცვლეული უნდა დასთესონ. ფაქტიურად არ დაუთესიათ არც ერთი ჰექტარი. ასეთივე მდგომარეობაა ქვიშხეთის სასოფლო საბჭოში (თავმჯდომარე პ. დარსაძე). აქ ჩამორჩენის მიზეზად სიმინდის აღების დაგვიანებას ასახელებენ. ნამდვილად 255 ჰექტარი სიმინდიდან უკვე აღებულია 240-მდე ჰექტარი, მაგრამ არც თავისუფალი მუშახელი, არც ხარები თესვაზე მთლიანად გამოყენებული არ არის. სოფელ ქვიშხეთის კოლმეურნეობა „ახალ შრომაში" (თავმჯდომარე პ. ლონდაძე), სადაც 77 უღელი ხარი ჰყავთ, გეგმით გათვალისწინებული 132 ჰექტარიდან მხოლოდ 10 ჰექტარი დათესეს, ამ კოლმეურნეობის დამხმარებლად რაიონიდან გამოგზავნილმა ამხ. პ. ლორიამ სცადა ეს ჩამორჩენა ამინდისათვის გადაებრალებინა.

თესვის გეგმის დროულად შესრულების მნიშვნელობა არ შეაფასეს სხვა კოლმეურნეობებშიც. სოფელ ვაყის ორჯონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობას 170 უღელი ხარი ჰყავს, მაგრამ ერთი ჰექტარიც არ დაუთესია. ასეთივე უდარდელობა გამოიჩინეს აზარმის, კლდის წყაროს, ჩუმათელეთის, ნაცარგორა პირველის, ნაბახტევი პირველის კოლმეურნეობათა თავმჯდომარეებმა.

ბევრგან მოუმზადებელია თესლი. განსაკუთრებით ჩამორჩნენ ნაბახტევის, ჩუმათელეთის, ქვემო ოსიაურის, წაღვლის, გომის, ხავანის უბნის, ქაშვეთის, ბულაჩაურის და მთელი რიგი სხვა კოლმეურნეობები. წაღვლის კოლმეურნეობამ გეგმით გათვალისწინებული 689 ცენტნერი თესლიდან მხოლოდ 47 ცენტნერი გასწმინდა.

ბევრად უკეთესი მდგომარეობა არც მზრალად ხვნის გეგმის შესრულებაშია. კოლმეურნეობათა დაახლოებით ერთ მესამედს გეგმა შეუსრულებელი აქვს. გომის კოლმეურნეობას (თავმჯდომარე ი. ხეთაგური) შეუძლია ყოველდღიურად ხვნაზე 7-8 გუთნეული ამუშაოს, ფაქტიურად ამუშავებს მხოლოდ ორ გუთნეულს. ჩამორჩნენ ტეზერის, ზემო მიწობის, ვაყის, ცხრამუხის, დუმაცხოვის, წაბლოვანის კოლმეურნეობები.

ხვნა-თესვაზე სუსტად მუშაობს ხაშურის მტს-ი (დირექტორი გ. გაგნიძე), რომელსაც 1,500 ჰექტარიდან კოლმეურნეობებში დათესილი აქვს მხოლოდ 93 ჰექტარი, საშემოდგომო ხვნის გეგმა კი შეასრულა 12,5 პროცენტით. შეუსრულებელია მზრალად ხვნის გეგმაც. 9 და 10 ოქტომბერს მტს-ის თითქმის ყველა ტრაქტორი და სათესი გაჩერებული იყო იმის გამო, რომ აქ გადახარჯული 20 ტონაზე მეტი საწვავი და საცხები.

კოლმეურნეობებში ყველგან არ იცავენ ხვნა-თესვის ხარისხს. გომის კოლმეურნეობას მტს-ის სატრაქტორო ბრიგადამ, რომელსაც ვ. ქელეხსაშვილი ხელმძღვანელობს, 3 ჰექტარი 25-27 სანტიმეტრის ნაცვლად 17-18 სანტიმეტრზე მოუხნა. ასევე ცუდად მოხნა ოსიაურის კოლმეურნეობაში ა. მჭედლიშვილის ბრიგადამ 5 ჰექტარი.

თესვის ვადები იწურება, გამოიყენონ მთელი შესაძლებლობანი გეგმების წარმატებით შესრულებისათვის.

ტ. თოდრაძე

მუკუზანში

მშვენიერი, თვალწარმტაცია შემოდგომა კახეთში. ქარვისებური მტევნებით დახუნძლული ვაზები გულს სიხარულით ავსებენ. კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში გაჩაღებულია რთველი.

რთველია მუკუზნის მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობაშიც. აქ დროზე მოამზადეს მთელი ტარა, შეაკეთეს სარდაფები, დადგეს მექანიზებული მანქანა, რომელიც საათში ამუშავებს 20 ტონამდე ყურძენს. ეს მანქანა ყოველდღიურად 10 მუშახელის ეკონომიას იძლევა. დადგმულია აგრეთვე მობილური მანქანა, რომელმაც მინიმუმამდე შეამცირა დანაკარგები. თუ წინათ ცენტნერი ყურძნიდან იღებდნენ 63 ლიტრ ტკბილს, ეს მანქანა 73 იძლევა.

მეურნეობაში რთველი მაშინ დაიწყო, როცა ლაბორატორიულმა მონაცემმა უჩვენა ყურძნის შაქრიანობა 18 პროცენტი. განსაკუთრებით მაღალია მოსავლიანობა საბჭოთა მეურნეობის მეორე აგრორაიონში (ხელმძღვანელი ალ. ერჩიკი). აქ ვენახები დახუნძლულია ოქროსფერი მტევნებით. ჰექტარიდან საშუალოდ იღებენ 50 ცენტნერ ყურძენს, ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 40 ცენტნერისა. თავდადებით შრომობენ გ. დათუნაშვილი, ი. გემაზაშვილი, ლ. შანიძე, ს. კანაშვილი, აგროტექნიკოსი გ. ჯიმშკარიანი.

სარდაფებში დადგმულ დიდ ავზებში ჩუხჩუხებს მაჭარი, თითქოს ცეცხლი შეუნთიათ. კახური წესით დაყენებული ღვინით ავსება ერეკლე მეფის დროინდელი მარანი, სადაც ერთ-ერთი ქვევრი 340 დეკალიტრს იტევს, ევროპული წესით დაყენებული ღვინო კი მიედინება რიგზე ჩამწკრივებულ კასრებში და კახელ გლეხს ხარაჯას ჰმატებს.

ნ. ჯანჯღავა

ცნობა უშიშროების საერთაშორისო ორგანიზაციის შექმნის საკითხზე სსრ კავშირის, ამერიკის შეერთებული შტატებისა და შეერთებული სამეფოს მთავრობათა დელეგაციების ვაშინგტონში შემდგარი წინასწარი მოლაპარაკების შედეგების შესახებ

საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის მთავრობამ მიიღო მოხსენება თავისი დელეგაციისა, რომელიც მონაწილეობდა 21 აგვისტოდან 7 სექტემბრამდე ვაშინგტონში შემდგარ მოლაპარაკებაში ამერიკის შეერთებული შტატებისა და შეერთებული სამეფოს დელეგაციებთან მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციის საკითხზე.

ქვემოთ მოგვყავს წინასწარი წინადადებანი, რომლებიც დეტალურ წარმოდგენას იძლევიან იმ საკითხთა ფართო წრეზე, რომელთა შესახებაც მოლაპარაკების მსვლელობაში მიღწეულ იქნა შეთანხმება.

მთავრობები, რომლებიც წარმოდგენილი იყვნენ ვაშინგტონის მოლაპარაკებაში, შეთანხმდნენ, რომ ამ წინადადებათა შემდგომი შესწავლის შემდეგ, რაც შეიძლება მალე, გადასდგამენ საჭირო ნაბიჯებს იმ მიზნით, რომ მოამზადონ დამთავრებული წინადადებანი, რომლებიც შეიძლება ბაზა გახდნენ გაერთიანებულ ერთა კონფერენციაზე განსახილველად.

წინადადებანი უშიშროების საყოველთაო საერთაშორისო ორგანიზაციის შექმნის შესახებ

შეიქმნება საერთაშორისო ორგანიზაცია სახელწოდებით „გაერთიანებული ერები", რომლის სტატუტის დებულებანი უნდა შეიცავდნენ ქვემოთმოყვანილ წინადადებებს:

თავი I.
მიზნები

ორგანიზაციის მიზნებია:

1. საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვა და ამ მიზნით ეფექტიან კოლექტიურ ღონისძიებათა მიღება მშვიდობიანობისათვის შექმნილი საფრთხის თავიდან აცილებლად და აღმოსაფხვრელად და აგრესიის აქტების ან მშვიდობიანობის სხვა დარღვევათა ჩასახშობად და ამ საერთაშორისო დავათა მოწესრიგების ან მოგვარების მშვიდობიანი საშუალებებით უზრუნველსაყოფად, რომლებმაც შეიძლება მშვიდობიანობის დარღვევა გამოიწვიონ.

2. მეგობრული ურთიერთობის განვითარება ერებს შორის და სხვა სათანადო ღონისძიებათა მიღება საყოველთაო მშვიდობიანობის განსამტკიცებლად.

3. საერთაშორისო თანამშრომლობის განხორციელება საერთაშორისო ეკონომიური, სოციალური და სხვა ჰუმანიტარული პრობლემების გადაჭრაში; და

4. იყოს ცენტრი ამ საერთო მიზნების მიღწევის საქმეში ერების მოქმედების შესათანხმებლად.

თავი II.
პრინციპები

1-ლ თავში აღნიშნული მიზნების მისაღწევად ორგანიზაცია და მისი წევრები უნდა მოქმედებდნენ შემდეგი პრინციპების შესაბამისად:

1. ორგანიზაცია დაფუძნებულია ყველა მშვიდობისმოყვარე სახელმწიფოთა სუვერენული თანასწორობის პრინციპზე.

2. ორგანიზაციის ყველა წევრნი ვალდებულებას კისრულობენ შეასრულონ მათ მიერ ორგანიზაციის სტატუტის შესაბამისად ნაკისრი ვალდებულებანი იმისათვის, რომ ყველა მათგანისათვის უზრუნველყოფილ იქნას ორგანიზაციის წევრობიდან გამომდინარე უფლებანი და უპირატესობანი.

3. ორგანიზაციის ყველა წევრნი თავიანთ დავებს გადასწყვეტენ მშვიდობიანი საშუალებებით იმნაირად, რომ საფრთხე არ შეექმნას საერთაშორისო მშვიდობიანობასა და უშიშროებას.

4. ორგანიზაციის ყველა წევრნი მათს საერთაშორისო ურთიერთობაში თავს შეიკავებენ იმისაგან, რომ დაემუქრონ ძალით ან გამოიყენონ ძალა ორგანიზაციის მიზნებთან შეუთავსებელი რაიმე სახით.

5. ორგანიზაციის ყველა წევრნი ყოველნაირ დახმარებას გაუწევენ ორგანიზაციას ყოველ მოქმედებაში, რასაც ორგანიზაცია სტატუტის დებულებების შესაბამისად დაიწყებს.

6. ორგანიზაციის ყველა წევრნი თავს შეიკავებენ იმისაგან, რომ დახმარება აღმოუჩინონ რომელიმე სახელმწიფოს, რომლის წინააღმდეგაც ორგანიზაციის მიერ დაწყებულია პრევენტიული ან იძულებითი ხასიათის მოქმედება.

ორგანიზაცია უზრუნველჰყოფს, რომ ორგანიზაციის არაწევრი სახელმწიფოები მოქმედებდნენ ამ პრინციპების შესაბამისად, რამდენადაც ეს შეიძლება საჭირო გახდეს საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დასაცავად.

თავი III.
წევრობა

1. ორგანიზაციის წევრი შეიძლება იყოს ყველა მშვიდობისმოყვარე სახელმწიფო.

თავი IV.
ძირითადი ორგანოები

1. ორგანიზაციას თავისი ძირითადი ორგანოების სახით აქვს:
a) გენერალური ასამბლეა;
b) უშიშროების საბჭო;
c) საერთაშორისო სასამართლო და
d) სამდივნო.

2. ორგანიზაციას ექნება ისეთი დამხმარე ორგანოები, რომლებიც შეიძლება საჭიროდ იქნან ცნობილნი.

თავი V.
გენერალური ასამბლეა

კარი A.
შემადგენლობა.

ორგანიზაციის ყველა წევრი არის გენერალური ასამბლეის წევრი და ჰყავს წარმომადგენლები, რომელთა რაოდენობაც წესდება სტატუტში.

კარი B.
ფუნქციები და რწმუნებანი.

1. გენერალურ ასამბლეას უფლება აქვს განიხილოს საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვის საქმეში თანამშრომლობის საერთო პრინციპები, მათ შორის პრინციპები, რომლებიც განსაზღვრავენ განიარაღებას და შეიარაღების რეგულირებას, განიხილოს ყოველგვარი საკითხები, რომლებიც ეხებიან საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვას და რომლებიც დასმულია მის წინაშე ორგანიზაციის ან უშიშროების საბჭოს ყოველი წევრის ან წევრების მიერ, მისცეს რეკომენდაციები ყოველი ასეთი პრინციპის ან საკითხის შესახებ. ყოველი ისეთი საკითხი, რომლების მიხედვითაც საჭიროა დაწყებულ იქნას მოქმედება, გენერალურმა ასამბლეამ უნდა გადასცეს უშიშროების საბჭოს განხილვამდე ან განხილვის შემდეგ. გენერალურმა ასამბლეამ თავისი ინიციატივით არ უნდა მისცეს რეკომენდაციები რაიმე საკითხზე, რომელიც ეხება საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვას და რომელსაც უკვე იხილავს უშიშროების საბჭო.

2. გენერალურ ასამბლეას რწმუნება აქვს ორგანიზაციაში მიიღოს ახალი წევრები უშიშროების საბჭოს რეკომენდაციით.

3. გენერალურ ასამბლეას უფლება აქვს უშიშროების საბჭოს რეკომენდაციით შეაჩეროს ორგანიზაციის წევრობიდან გამომდინარე ყოველი უფლებისა და პრივილეგიის განხორციელება ორგანიზაციის ყოველი წევრის მიერ, რომლის წინააღმდეგაც უშიშროების საბჭოს მიერ დაწყებული იყო პრევენტიული ან იძულებითი ხასიათის მოქმედება. უფლებანი და პრივილეგიები, რომელთა განხორციელებაც ამნაირად შეჩერებული იყო, შეიძლება აღდგენილ იქნან უშიშროების საბჭოს გადაწყვეტილებით. გენერალურ ასამბლეას უფლება აქვს, უშიშროების საბჭოს რეკომენდაციით, ორგანიზაციიდან გარიცხოს ორგანიზაციის ყოველი წევრი, რომელიც სისტემატურად არღვევს იმ პრინციპებს, რასაც სტატუტი შეიცავს.

4. გენერალური ასამბლეა ირჩევს უშიშროების საბჭოს არამუდმივ წევრებს და IX თავში გათვალისწინებული ეკონომიური და სოციალური საბჭოს წევრებს. მას რწმუნება აქვს აირჩიოს, უშიშროების საბჭოს რეკომენდაციით, ორგანიზაციის გენერალური მდივანი. გენერალური ასამბლეა ასრულებს ისეთ ფუნქციებს საერთაშორისო სასამართლოს მოსამართლეთა არჩევის მხრივ, რომლებიც შეიძლება დაეკისროს მას სასამართლოს სტატუტით.

5. გენერალური ასამბლეა ანაწილებს ხარჯებს ორგანიზაციის წევრთა შორის და რწმუნება აქვს დაამტკიცოს ორგანიზაციის ბიუჯეტები.

6. გენერალური ასამბლეა აწყობს გამოკვლევებს და იძლევა რეკომენდაციებს პოლიტიკურ, ეკონომიურ და სოციალურ დარგებში საერთაშორისო თანამშრომლობის წახალისების მიზნით და იმ სიტუაციების მოგვარების მიზნით, რომლებსაც შეუძლიათ ავნონ საყოველთაო კეთილდღეობას.

7. გენერალური ასამბლეა იძლევა რეკომენდაციებს იმ საერთაშორისო ეკონომიური, სოციალური და სხვა სპეციალიზებული ორგანოების პოლიტიკის კოორდინაციის მიზნით, რომლებიც დაკავშირებული არიან ორგანიზაციასთან ასეთ ორგანოებსა და ორგანიზაციას შორის შეთანხმებათა შესაბამისად.

8. გენერალური ასამბლეა ისმენს და იხილავს უშიშროების საბჭოს ყოველწლიურ და სპეციალურ ანგარიშებს და ორგანიზაციის სხვა ორგანოთა ანგარიშებს.

კარი C.
ხმის მიცემა.

1. ორგანიზაციის თვითეულ წევრს გენერალურ ასამბლეაში ერთი ხმა აქვს.

2. გენერალური ასამბლეის დიდმნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებანი, მათ შორის რეკომენდაციები საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვის, უშიშროების საბჭოს წევრების არჩევის, ეკონომიური და სოციალური საბჭოს წევრების არჩევის, წევრთა მიღების, წევრების მიერ მათი უფლებებისა და პრივილეგიების განხორციელების შეჩერების, წევრთა გარიცხვის და საბიუჯეტო საკითხების მხრივ—მიღებულ იქნება ხმის მიცემისას დამსწრე წევრთა ხმების ორი მესამედით, სხვა საკითხებზე, მათ შორის იმ საკითხთა დამატებითი კატეგორიების განსაზღვრაზე, რომლებიც ხმების ორი მესამედით უნდა გადაწყდეს, გენერალური ასამბლეა გადაწყვეტილებებს იღებს ხმების უბრალო უმრავლესობით.

კარი D.
პროცედურა.

1. გენერალური ასამბლეა იკრიბება რეგულარულ ყოველწლიურ სესიებზე და ისეთ სპეციალურ სესიებზე, რომლებიც შეიძლება ვითარებამ მოითხოვოს.

2. გენერალური ასამბლეა ამყარებს პროცედურის თავის წესებს და ირჩევს თავის თავმჯდომარეს ყოველი სესიისათვის.

3. გენერალურ ასამბლეას რწმუნება აქვს შექმნას ისეთი ორგანოები და დაწესებულებანი, რომლებიც მან შეიძლება საჭიროდ სცნოს თავისი ფუნქციების განსახორციელებლად.

თავი VI.
უშიშროების საბჭო

კარი A.
შემადგენლობა.

უშიშროების საბჭო შესდგება ორგანიზაციის წევრ 11 სახელმწიფოს წარმომადგენელთაგან, თითო წარმომადგენელი თვითეული სახელმწიფოსაგან. საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის, ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და ჩრდილოეთ ირლანდიის შეერთებული სამეფოს, ჩინეთის რესპუბლიკისა და, სათანადო დროს, საფრანგეთის წარმომადგენლებს მუდმივი ადგილები ექნებათ. გენერალური ასამბლეა ირჩევს ექვს სახელმწიფოს არამუდმივი ადგილების შესავსებად. ეს ექვსი სახელმწიფო არჩევა ორი წლის ვადით, ამასთან სამი მათგანი გამოდის ყოველწლიურად. ისინი არ შეიძლება ხელახლა არჩეულ იქნან დაუყოვნებლივ. არამუდმივ წევრთა პირველი არჩევნებისას სამი მათგანი არჩეულ უნდა იქნას გენერალური ასამბლეის მიერ ერთი წლის და სამი—ორი წლის ვადით.

კარი B.
ძირითადი ფუნქციები და რწმუნებანი.

1. ორგანიზაციის სწრაფი და ეფექტიანი მოქმედების უზრუნველსაყოფად, ორგანიზაციის წევრები ამ სტატუტით უშიშროების საბჭოს აკისრებენ მთავარ პასუხისმგებლობას საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვისათვის და თანხმდებიან მასზე, რომ ამ პასუხისმგებლობიდან გამომდინარე ამ მოვალეობათა განხორციელებისას უშიშროების საბჭო მათი სახელით მოქმედებს.

2. ამ მოვალეობათა განხორციელებისას უშიშროების საბჭო მოქმედებს ორგანიზაციის მიზნებისა და პრინციპების შესაბამისად.

3. ამ მოვალეობათა განსახორციელებლად უშიშროების საბჭოსათვის მინიჭებული რწმუნებანი დაზუსტებულია ქვემოთ VIII თავში.

4. ორგანიზაციის ყველა წევრი ვალდებულებას კისრულობს დაეთანხმოს უშიშროების საბჭოს გადაწყვეტილებებს და ვალდებულებას კისრულობს შეასრულოს ისინი სტატუტის დებულებათა შესაბამისად.

5. საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დამყარებისა და დაცვისათვის ხელშესაწყობად, შეიარაღებისათვის ადამიანთა სახსრების და ეკონომიური რესურსების სულ მცირე გამოყენებით, უშიშროების საბჭო იმ სამხედრო საშტაბო კომიტეტის საშუალებით, რომელზეც ლაპარაკია VIII თავის B კარის მე-9 პუნქტში, პასუხს აგებს შეიარაღების რეგულირების სისტემის შექმნის იმ გეგმათა ჩამოყალიბებისათვის, რომლებიც უნდა წარუდგინოს ორგანიზაციის წევრებს.

კარი C.
ხმის მიცემა.

(შენიშვნა: უშიშროების საბჭოში ხმის მიცემის პროცედურის საკითხის განხილვა გრძელდება).

კარი D.
პროცედურა.

1. უშიშროების საბჭო ისე უნდა იყოს მოწყობილი, რომ მას შეეძლოს მოქმედება მუდამ, და თვითეული სახელმწიფო, უშიშროების საბჭოს წევრი, მუდამ უნდა იყოს წარმოდგენილი ორგანიზაციის ადგილსამყოფელში. უშიშროების საბჭოს სხდომები შეიძლება გაიმართოს ისეთ სხვა ადგილებშიც, რომლებსაც, უშიშროების საბჭოს აზრით, შეუძლიათ ყველაზე უფრო შეუწყონ ხელი მის მუშაობას. უნდა იმართებოდეს პერიოდული სხდომები, რომლებზეც უშიშროების საბჭოს წევრი თვითეული სახელმწიფო შეიძლება წარმოდგენილ იქნას, თუ ამას იგი სასურველად სცნობს, მთავრობის წევრის ან და რომელიმე სხვა სპეციალური წარმომადგენლის მიერ.

2. უშიშროების საბჭოს რწმუნება ენიჭება შექმნას ისეთი ორგანოები ან დაწესებულებანი, რომლებსაც იგი საჭიროდ მიიჩნევს თავისი ფუნქციების განსახორციელებლად, მათ შორის შექმნას სამხედრო საშტაბო კომიტეტის რეგიონალური ქვეკომიტეტები.

3. უშიშროების საბჭო ადგენს პროცედურის თავის წესებს, მათ შორის თავისი თავმჯდომარის არჩევის მეთოდს.

4. ორგანიზაციის ყოველ წევრს შეუძლია მონაწილეობა მიიღოს ყველა იმ საკითხის გარჩევაში, რომელსაც უშიშროების საბჭო განიხილავს, თუ უშიშროების საბჭო სთვლის, რომ ორგანიზაციის ამ წევრის ინტერესებს სპეციალურად ეხება საქმე.

5. ორგანიზაციის ყოველი წევრი, რომელსაც უშიშროების საბჭოში ადგილი არა აქვს, და ორგანიზაციის არაწევრი ყოველი სახელმწიფო, თუ ისინი მხარეებს წარმოადგენენ დავაში, რომელსაც განიხილავს უშიშროების საბჭო, მიწვეულ უნდა იქნას ამ დავის განხილვაში მონაწილეობის მისაღებად.

თავი VII.
საერთაშორისო სასამართლო

1. იქმნება საერთაშორისო სასამართლო, რომელიც ორგანიზაციის ძირითადი სასამართლო ორგანოა.

2. სასამართლო იქმნება და მოქმედებს იმ სტატუტის შესაბამისად, რომელიც დაერთვის ორგანიზაციის სტატუტს, და მისსავე ნაწილს წარმოადგენს.

3. საერთაშორისო სასამართლოს სტატუტი იქნება ან (a) საერთაშორისო მართლმსაჯულების მუდმივი პალატის სტატუტი, რომელიც ძალაში დარჩება ისეთი ცვლილებებით, რომლებიც შესაძლებელია სასურველი აღმოჩნდნენ, ან (b) ახალი სტატუტი, რომლის მომზადებისას როგორც საფუძველი გამოყენებულ უნდა იქნას საერთაშორისო მართლმსაჯულების მუდმივი პალატის სტატუტი.

4. ორგანიზაციის ყველა წევრი ipso facto (ამითვე) არის საერთაშორისო სასამართლოს სტატუტის მონაწილე.

5. პირობებს, რომელთა საფუძველზეც ორგანიზაციის არაწევრი სახელმწიფოები შეიძლება გახდნენ საერთაშორისო სასამართლოს სტატუტის მონაწილეები თვითეულ შემთხვევაში განსაზღვრავს გენერალური ასამბლეა უშიშროების საბჭოს რეკომენდაციით.

თავი VIII.
საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვის, აგრეთვე აგრესიის თავიდან აცილების და ჩახშობის ღონისძიებანი

კარი A.
დავათა მშვიდობიანი მოგვარება.

1. უშიშროების საბჭოს რწმუნება აქვს გამოიკვლიოს ყოველი დავა ან ყოველი სიტუაცია, რომელსაც შეუძლია გამოიწვიოს საერთაშორისო შეხლა-შემოხლა ან დავა, რათა გამოარკვიოს, შეუძლია თუ არა მათს განგრძობას საფრთხე შეუქმნას საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვას.

2. ყოველ სახელმწიფოს, ორგანიზაციის წევრს თუ არაწევრს, შეუძლია ასეთი დავისა ან სიტუაციის შესახებ აცნობოს გენერალურ ასამბლეას ან უშიშროების საბჭოს.

3. ყოველი ისეთი დავის მონაწილე მხარეები, რომლის განგრძობასაც შეუძლია საფრთხე შეუქმნას საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვას, მოვალენი არიან, უწინარეს ყოვლისა, ეცადონ მოაგვარონ დავა მოლაპარაკების, შუამავლობის, მორიგების, არბიტრაჟის ან სასამართლო გარჩევის გზით ანდა სამშვიდობო საშუალებათა დახმარებით თავიანთი არჩევანის მიხედვით. უშიშროების საბჭომ უნდა მოუწოდოს მხარეებს, რომ ასეთი საშუალებებით მოაგვარონ თავიანთი დავა.

4. თუ, ამის მიუხედავად, იმ დავის მონაწილენი, რომელიც თავისი ხასიათით ეკუთვნის ზემოთმოყვანილ მე-3 პუნქტში ხსენებულ დავათა კატეგორიას, ვერ შესძლებენ დავის მოგვარებას ამ პუნქტში აღნიშნული საშუალებებით, ისინი მოვალენი არიან ეს დავა გადასცენ უშიშროების საბჭოში. უშიშროების საბჭო თვითეულ შემთხვევაში სწყვეტს, შეუძლია თუ არა ამ დავის განგრძობას ნამდვილად შეუქმნას საფრთხე მშვიდობიანობისა და უშიშროების მდგომარეობის დაცვას და შესაბამისად — უნდა განიხილოს თუ არა ეს დავა უშიშროების საბჭომ და, დადებითს შემთხვევაში, უნდა იმოქმედოს თუ არა მან მე-5 პუნქტის თანახმად.

5. უშიშროების საბჭოს რწმუნება აქვს ურჩიოს შესაბამისი პროცედურა ან მოგვარების მეთოდი იმ დავის ყოველ სტადიაში, რომლის ხასიათიც ისეთია, როგორც ეს აღნიშნულია ზემოთ მე-3 პუნქტში.

6. იურიდიული ხასიათის დავა ჩვეულებრივად უნდა გადაეცეს საერთაშორისო სასამართლოს. უშიშროების საბჭოს უფლება აქვს გადასცეს სასამართლოს, რჩევის მიღების მიზნით, იურიდიული საკითხები, რომლებიც სხვა დავას შეეხება.

7. A კარის 1-დან 6-მდე პუნქტთა დებულებანი არ უნდა შეეფარდოს იმ დავასა და სიტუაციებს, რაც წარმოიშობა იმ საკითხებიდან, რომლებიც, საერთაშორისო სამართლის თანახმად, ექვემდებარებიან მხოლოდამხოლოდ დაინტერესებული სახელმწიფოს შინაგან იურისდიქციას.

კარი B.
მშვიდობიანობისათვის შექმნილი საფრთხის ან აგრესიის აქტების განსაზღვრა და ამასთან დაკავშირებული მოქმედება.

1. თუ უშიშროების საბჭო მიიჩნევს, რომ წარუმატებლობა დავის გადაწყვეტაში A კარის მე-3 პუნქტში ნაჩვენები პროცედურის შესაბამისად, ან მისი რეკომენდაციების შესაბამისად A კარის მე-5 პუნქტის თანახმად, საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვისათვის საფრთხეს წარმოადგენს, მან უნდა იხმაროს ყოველი ღონისძიება, რაც საჭიროა საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დასაცავად ორგანიზაციის მიზნებისა და პრინციპების შესაბამისად.

2. უშიშროების საბჭო საერთოდ არკვევს მშვიდობიანობისათვის ყოველი საფრთხის არსებობას, მშვიდობიანობის დარღვევას, ან აგრესიის აქტს და იძლევა რეკომენდაციებს ან სწყვეტს, თუ რა ღონისძიება უნდა იქნას ხმარებული მშვიდობიანობისა და უშიშროების დასაცავად ან აღსადგენად.

3. უშიშროების საბჭოს რწმუნება აქვს განსაზღვროს, თუ რა დიპლომატიური, ეკონომიური ან სხვა ღონისძიებანი, რაც დაკავშირებული არ არის შეიარაღებული ძალის გამოყენებასთან, უნდა იქნას ხმარებული მის გადაწყვეტილებათა განსახორციელებლად, და მოუწოდოს ორგანიზაციის წევრებს იხმარონ ეს ღონისძიებანი. ასეთი ღონისძიებანი შეიძლება შეიცავდნენ სარკინიგზო, საზღვაო, საჰაერო, საფოსტო, სატელეგრაფო, რადიოს და ურთიერთობის სხვა საშუალებათა სრულს ან ნაწილობრივ გაწყვეტას და დიპლომატიური და ეკონომიური ურთიერთობის გაწყვეტას.

4. თუ უშიშროების საბჭო მიიჩნევს, რომ ასეთი ღონისძიებანი საკმარისი არ არის, მას რწმუნება აქვს მიმართოს ისეთ მოქმედებას საჰაერო, საზღვაო ან სახმელეთო შეიარაღებული ძალების დახმარებით, რომლებიც შეიძლება საჭირო იყოს საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დასაცავად ან აღსადგენად. ასეთი მოქმედება შეიძლება შეიცავდეს დემონსტრაციებს, ბლოკადას ან სხვა საომარ მოქმედებას, ამასთან ორგანიზაციის წევრების საჰაერო, საზღვაო ან სახმელეთო შეიარაღებული ძალების გამოყენებას.

5. იმისათვის, რომ ორგანიზაციის ყველა წევრმა შესძლოს თავისი წვლილი შეიტანოს საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვის საქმეში, ისინი მოვალენი არიან მისცენ უშიშროების საბჭოს მისი მოწოდებისამებრ და განსაკუთრებული შეთანხმების ან მათ შორის დადებულ შეთანხმებათა შესაბამისად, შეიარაღებული ძალები, მომსახურების საშუალებანი და დახმარება, რაც საჭიროა საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დასაცავად. ასეთმა შეთანხმებამ ან შეთანხმებებმა უნდა განსაზღვრონ ჯარების რიცხვი და გვარეობა და მომსახურებისა და დახმარების იმ საშუალებათა ხასიათი, რომლებიც მიცემულ უნდა იქნას. სპეციალური შეთანხმება ან შეთანხმებანი უნდა დაიდოს შეძლებისდაგვარად მალე და თვითეულ შემთხვევაში უნდა მოწონებულ იქნას უშიშროების საბჭოს მიერ და მათ რატიფიკაცია უნდა უყონ ხელისმომწერმა სახელმწიფოებმა თავიანთი საკონსტიტუციო პროცედურის შესაბამისად.

6. იმ სასწრაფო სამხედრო ღონისძიებათა შესაძლებლობის უზრუნველსაყოფად, რომლებიც შეიძლება იხმაროს ორგანიზაციამ, ორგანიზაციის წევრებს დაუყოვნებლივი მზადყოფნის მდგომარეობაში უნდა ჰყავდეთ ნაციონალური სამხედრო-საჰაერო ძალების კონტინგენტები ერთობლივი საერთაშორისო იძულებითი მოქმედებისათვის. ამ კონტინგენტების ძალებსა და მზადყოფნის ხარისხს და მათი ერთობლივი მოქმედების გეგმებს უნდა განსაზღვრავდეს უშიშროების საბჭო სამხედრო საშტაბო კომიტეტის დახმარებით იმ ფარგლებში, რაც ნაჩვენებია სპეციალურ შეთანხმებაში ან შეთანხმებებში, რომლებზეც ლაპარაკია ზემოთ მე-5 პუნქტში.

7. მოქმედებას, რაც საჭიროა უშიშროების საბჭოს გადაწყვეტილებათა განსახორციელებლად საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვის მიზნით, ეწევა ორგანიზაციის ყველა წევრი ერთობლივად ან ზოგიერთი მათგანი, იმისდამიხედვით, როგორც ამას განსაზღვრავს უშიშროების საბჭო. ეს ვალდებულება ორგანიზაციის წევრებმა უნდა შეასრულონ თავიანთი დამოუკიდებელი მოქმედების საშუალებით და იმ შესაბამისი სპეციალიზებული ორგანიზაციებისა და ორგანოების მოქმედების დახმარებით, რომელთა წევრებიც ისინი არიან.

8. შეიარაღებული ძალების გამოყენების გეგმები უნდა შეადგინოს უშიშროების საბჭომ იმ სამხედრო საშტაბო კომიტეტის დახმარებით, რომელზეც ლაპარაკია ქვემოთ მე-9 პუნქტში.

9. იქმნება სამხედრო საშტაბო კომიტეტი, რომლის ფუნქციებიც ის უნდა იყოს, რომ რჩევა აძლიოს და დახმარება გაუწიოს უშიშროების საბჭოს ყველა იმ საკითხში, რომლებიც შეეხება უშიშროების საბჭოს სამხედრო საჭიროებას, რაც გამომდინარეობს საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვიდან, უშიშროების საბჭოს განკარგულებაში გადაცემული ჯარების გამოყენებასა და მათს სარდლობას, შეიარაღებათა რეგულირებას და შესაძლო განიარაღებას. სამხედრო საშტაბო კომიტეტი, რომელიც უშიშროების საბჭოს განკარგულებაში იმყოფება, პასუხისმგებელია უშიშროების საბჭოს განკარგულებაში გადაცემული ყოველი შეიარაღებული ძალის სტრატეგიული ხელმძღვანელობისათვის. კომიტეტი შესდგება უშიშროების საბჭოს მუდმივი წევრების შტაბების უფროსების ან მათი წარმომადგენლებისაგან. ორგანიზაციის ყოველ წევრს, რომელიც მუდამ არ არის წარმოდგენილი კომიტეტში, კომიტეტი იწვევს თავისთან სათანამშრომლოდ, თუ კომიტეტის მოვალეობათა ეფექტიანი განხორციელება მოითხოვს ამ სახელმწიფოს მონაწილეობას მის მუშაობაში. ჯარების სარდლობის საკითხები შემუშავებულ უნდა იქნას უფრო გვიან.

10. ორგანიზაციის წევრებმა ერთობლივად უნდა გაუწიონ ურთიერთს დახმარება იმ ღონისძიებათა განხორციელებაში, რომელთა შესახებაც გადაწყვეტილება მიღებულია უშიშროების საბჭოს მიერ.

11. ყოველ სახელმწიფოს, ორგანიზაციის წევრს თუ არაწევრს, რომლის წინაშეც შეიძლება წამოიჭრას უშიშროების საბჭოს გადაწყვეტილების თანახმად მის მიერ ღონისძიებათა გატარებიდან გამომდინარე სპეციალური ეკონომიური პრობლემები, უფლება აქვს კონსულტაცია გასწიოს უშიშროების საბჭოსთან ასეთი პრობლემების გადასაწყვეტად.

კარი C.
რეგიონალური ღონისძიებანი.

1. სტატუტში არაფერი არ უშლის ხელს რეგიონალურ ღონისძიებათა ან ორგანოთა არსებობას ისეთი საკითხების გადასაწყვეტად, რომლებიც შეეხება საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დაცვას და რომლებიც შესაფერია რეგიონალური მოქმედებისათვის იმ პირობით, რომ ასეთი ღონისძიებანი ან ორგანოები და მათი საქმიანობა შეესაბამება ორგანიზაციის მიზნებსა და პრინციპებს. უშიშროების საბჭომ ხელი უნდა შეუწყოს ადგილობრივი დავის მოგვარებას ასეთ რეგიონალურ ღონისძიებათა საშუალებით ან ასეთ რეგიონალურ ორგანოთა დახმარებით, ან დაინტერესებული მხარეების ინიციატივით, ანდა თავისი საკუთარი ინიციატივით.

2. უშიშროების საბჭო, სადაც ეს საჭიროა, გამოიყენებს ასეთ ღონისძიებებს ან ორგანოებს იძულებითი მოქმედებისათვის მისი ხელმძღვანელობით, მაგრამ არავითარი იძულებითი მოქმედება არ შეიძლება შესრულებულ იქნას, რეგიონალურ შეთანხმებათა ან რეგიონალურ ორგანოთა შესაბამისად, თუ უშიშროების საბჭოსაგან არ იქნება გაცემული რწმუნება.

3. უშიშროების საბჭოს ყოველთვის სრული ინფორმაცია უნდა ჰქონდეს იმ მოქმედების შესახებ, რომელიც გაწეულია ან დასახულია რეგიონალურ შეთანხმებათა ან რეგიონალურ ორგანოთა შესაბამისად საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დასაცავად.

თავი IX.
ღონისძიებანი საერთაშორისო ეკონომიურ და სოციალურ საკითხებში თანამშრომლობის დარგში

კარი A.
მიზნები და ურთიერთდამოკიდებულება.

1. სტაბილურობისა და კეთილდღეობის პირობათა შესაქმნელად, რაც საჭიროა ერთა შორის მშვიდობიანი და მეგობრული ურთიერთობისათვის, ორგანიზაციამ ხელი უნდა შეუწყოს საერთაშორისო ეკონომიურ, სოციალურ და სხვა ჰუმანიტარულ პრობლემათა გადაწყვეტას და წაახალისოს ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა პატივისცემა. ამ ფუნქციის შესრულებისათვის პასუხისმგებლობა ეკისრება გენერალურ ასამბლეას და გენერალური ასამბლეის ხელმძღვანელობაში მყოფ ეკონომიურ და სოციალურ საბჭოს.

2. სხვადასხვა სპეციალიზებულ ეკონომიურ, სოციალურ და სხვა ორგანიზაციებსა და ორგანოებს ეკისრებათ პასუხისმგებლობა თავიანთი შესაბამისი დარგებისათვის, როგორც ეს განსაზღვრულია მათს წესდებებში. ყოველი ასეთი ორგანიზაცია ან ორგანო დაკავშირებული უნდა იყოს ორგანიზაციასთან იმ პირობებით, რომლებიც განსაზღვრულ უნდა იქნას შეთანხმებით ეკონომიურ და სოციალურ საბჭოსა და სპეციალიზებული ორგანიზაციის შესაბამის ხელისუფალთა ან ორგანოს შორის, ამასთან ეს შეთანხმებანი მოწონებულ უნდა იქნას გენერალური ასამბლეის მიერ.

კარი B.
შემადგენლობა და ხმის მიცემა.

ეკონომიური და სოციალური საბჭო შესდგება ორგანიზაციის თვრამეტი წევრის წარმომადგენელთაგან. შესაბამის სახელმწიფოებს ირჩევს გენერალური ასამბლეა სამი წლის ვადით. თვითეულ ასეთ სახელმწიფოს ჰყავს ერთი წარმომადგენელი, რომელსაც ერთი ხმა აქვს. ეკონომიური და სოციალური საბჭოს გადაწყვეტილება მიიღება ხმის მიცემის დროს დამსწრე წევრთა ხმის უბრალო უმრავლესობით.

კარი C.
ეკონომიური და სოციალური საბჭოს ფუნქციები და რწმუნებანი.

1. ეკონომიურ და სოციალურ საბჭოს რწმუნება აქვს:

a) განახორციელოს, თავისი ფუნქციების ფარგლებში, გენერალური ასამბლეის რეკომენდაციები.

b) მისცეს რეკომენდაციები თავისი ინიციატივით ეკონომიურ, სოციალურ და სხვა ჰუმანიტარულ საკითხებზე.

c) მოისმინოს და განიხილოს ანგარიშები ეკონომიური, სოციალური და სხვა ორგანიზაციებისა ან ორგანოებისა, რომლებიც დაკავშირებული არიან ორგანიზაციასთან, და შეათანხმოს მათი საქმიანობა ამ ორგანიზაციებთან ან ორგანოებთან კონსულტაციისა და მათთვის რეკომენდაციების მიცემის საშუალებით.

d) განიხილოს იმ სპეციალიზებული ორგანიზაციების ან ორგანოების ადმინისტრატიული ბიუჯეტები, რომლებსაც ეს ეხება.

e) დაეხმაროს გენერალურ მდივანს უშიშროების საბჭოსათვის თავის ინფორმაციის მიწოდების საქმეში.

f) დაეხმაროს უშიშროების საბჭოს მისი თხოვნის მიხედვით და

g) განახორციელოს ისეთი სხვა ფუნქციები მისი საერთო კომპეტენციის ფარგლებში, რომლებიც შეიძლება მას გადასცეს გენერალურმა ასამბლეამ.

კარი D.
ორგანიზაცია და პროცედურა.

1. ეკონომიური და სოციალური საბჭო ჰქმნის ეკონომიურ კომისიას, სოციალურსა და ისეთ სხვა კომისიებს, რომლებიც შეიძლება საჭირო გახდეს. ეს კომისიები უნდა შესდგებოდნენ ექსპერტებისაგან. იქმნება მუდმივი აპარატი, რომელიც ორგანიზაციის სამდივნოს ნაწილი იქნება.

2. ეკონომიურმა და სოციალურმა საბჭომ უნდა შეიმუშაოს შესაბამისი ღონისძიებანი იმ მიზნით, რომ სპეციალიზებული ორგანიზაციების ან ორგანოების წარმომადგენლებს შესაძლებლობა მიეცეთ ხმის უფლების გარეშე მონაწილეობა მიიღონ მის მუშაობაში, აგრეთვე საბჭოს მიერ შექმნილი კომისიების მუშაობაში.

3. ეკონომიური და სოციალური საბჭო ადგენს პროცედურის თავის წესებს და თავისი თავმჯდომარის არჩევის მეთოდს.

თავი X.
სამდივნო

1. იქმნება სამდივნო, რომელიც შემდგარი იქნება გენერალური მდივნისა და ისეთი პერსონალისაგან, რომელიც შეიძლება საჭირო გახდეს. გენერალური მდივანი ორგანიზაციის მთავარი ადმინისტრატორია. მას ირჩევს გენერალური ასამბლეა უშიშროების საბჭოს რეკომენდაციით, სტატუტში აღნიშნული ვადითა და პირობებით.

2. გენერალური მდივანი ამ სახით მოქმედებს გენერალური ასამბლეის, უშიშროების საბჭოს და ეკონომიური და სოციალური საბჭოს ყველა სხდომაზე და წარუდგენს გენერალურ ასამბლეას ყოველწლიურ ანგარიშს ორგანიზაციის მუშაობის შესახებ.

3. გენერალურ მდივანს უფლება აქვს აცნობოს უშიშროების საბჭოს ყოველი საკითხის შესახებ, რომლებიც, მისი აზრით, შეიძლება საფრთხეს უქმნიდეს საერთაშორისო მშვიდობიანობასა და უშიშროებას.

თავი XI.
შესწორებანი

სტატუტის შესწორება ძალაში შედის ორგანიზაციის ყველა წევრისათვის, როცა იგი მიღებულია გენერალური ასამბლეის წევრთა ხმების ორი მესამედის უმრავლესობით და რატიფიცირებულია მათი საკონსტიტუციო პროცედურის შესაბამისად, ორგანიზაციის იმ წევრების მიერ, რომლებიც უშიშროების საბჭოს მუდმივი წევრები არიან, და ორგანიზაციის დანარჩენ წევრთა უმრავლესობის მიერ.

თავი XII.
გარდამავალი პერიოდის ღონისძიებანი

1. სანამ ძალაში შევიდოდეს სპეციალური შეთანხმება ან შეთანხმებანი, რომლებზეც ლაპარაკია VIII თავის B კარის მე-5 პუნქტში და 1943 წლის 30 ოქტომბერს მოსკოვში ხელმოწერილი ოთხი სახელმწიფოს დეკლარაციის მე-5 პუნქტის დებულებათა შესაბამისად, ამ დეკლარაციის მონაწილე სახელმწიფოებმა კონსულტაცია უნდა გამართონ ერთმანეთთან და, საჭიროების შემთხვევაში, ორგანიზაციის სხვა წევრებთან, ორგანიზაციის სახელით ისეთი ერთობლივი მოქმედების მიზნით, რომელიც აუცილებელი იქნება საერთაშორისო მშვიდობიანობისა და უშიშროების დასაცავად.

2. სტატუტში არაფერი არ უშლის ხელს მოქმედებას, რომელსაც მიმართავენ ანდა სანქციას მისცემენ ასეთი მოქმედებისათვის პასუხისმგებელი მთავრობები ახლანდელი ომის მონაწილე მტრული სახელმწიფოებისადმი.

შენიშვნა: უშიშროების საბჭოში ხმის მიცემის პროცედურის საკითხის დამატებით, რაზეც ლაპარაკია VI თავში, გრძელდება განხილვა ზოგიერთი სხვა საკითხისა.

მ. ი. ლერმონტოვი

(დაბადების 130 წლისთავის გამო)

— ლერმონტოვის ლექსებში ხმამაღლა ჟღერას იწყებენ ისეთი ნოტები, რომლებიც თითქმის არ ულებსთ. შეუმჩნეველ პუშკინის ნაწარმოებებში, — ეს არის საქმის, ცხოვრებაში აქტიურად ჩარევის მგზნებარე სურვილი, — სწერდა მაქსიმ გორკი.

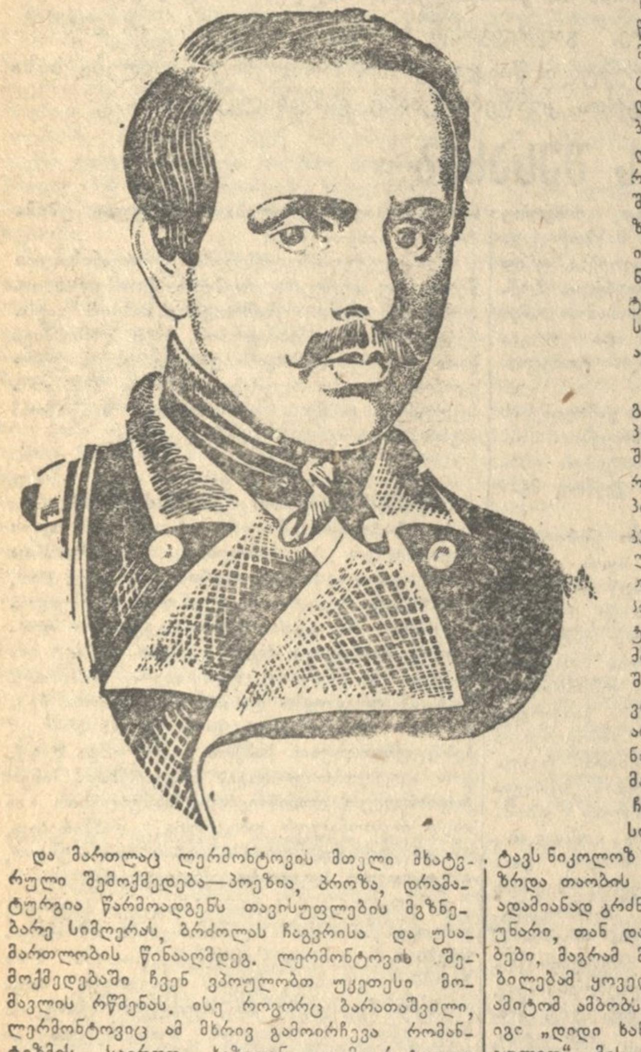

და მართლაც ლერმონტოვის მთელი მხატვრული შემოქმედება—პოეზია, პროზა, დრამატურგია წარმოადგენს თავისუფლების მგზნებარე სიმღერას, ბრძოლას ჩაგვრისა და უსამართლობის წინააღმდეგ. ლერმონტოვის შემოქმედებაში ჩვენ ვპოულობთ უკეთესი მომავლის რწმენას. ისე როგორც ბარათაშვილი, ლერმონტოვიც ამ მხრივ გამოირჩევა რომანტიზმის საერთო ხაზიდან. დემოკრატიული ჰანგები მკვეთრად ისმის ლერმონტოვის ლექსებში. შემთხვევითი არ იყო, რომ „პოეტის გარდაცვალებაში“ მკაფიო ასახვა ჰპოვა იმ დეკაბრისტულმა იდეებმა, რომლებმაც სახრჩობელაზე აიყვანეს კონდრატი რილეევი.

მიხეილ იურის-ძე ლერმონტოვი დაიბადა 1814 წელს, მოსკოვში. დედა არისტოკრატიის წრეს ეკუთვნოდა, მამა ხელმოკლე ადამიანი იყო. „გადამდგარი კაპიტნის“ იური ლერმონტოვის ოჯახური ტრაგედიის შედეგად პოეტს ზრდიდა დიდედა ელიზავეტა არსენიევა, რომელმაც მშობლიური მზრუნველობა გაუწია ნიჭიერ ბავშვს. თავისი ოჯახური ტრაგედია ლერმონტოვმა კარგად გამოხატა დრამატულ თხზულებაში „უცნაური კაცი“, რომელიც მთლიანად ავტობიოგრაფიული ნაწარმოებია.

ლერმონტოვი ბავშვობიდანვე ეცნობა რუსული და მსოფლიო ლიტერატურის გამოჩენილ წარმომადგენლებს — პუშკინს, ლომონოსოვს, დერჟავინს, ბატიუშკოვს, კრილოვს, ოზეროვს და ბაირონს. ახალგაზრდა პოეტი თავის შემოქმედებას მჭიდროდ უკავშირებს თავისივე ქვეყნის ცხოვრებას, ხალხის ჭირვარამს, თავის სამშობლოს. სამშობლო პოეტს მთელი არსებით, მთელი გატაცებით უყვარდა. მრავლისმეტყველად გაისმის ლერმონტოვის სიტყვები:

«Москва, Москва!.. Люблю тебя как сын,
Как русский,—сильно, пламенно и нежно»!

არა მეფეებისა და მემამულეების, არამედ ხალხის სამშობლოს ლერმონტოვი უმღეროდა მგზნებარედ, გვიხატავდა მის ველებს, ტყეებს, მდინარეებსა და ზღვებს. ეს იყო უმაღლესი გრძნობა, რომელსაც პოეტმა ძლიერად და სათუთად უმღერა:

„მიყვარს სამშობლო, მაგრამ უცხო, სხვა სიყვარულით!
და მას ვერ დაძლევს ვერასოდეს გონება ჩემი.
არც სისხლის ფასით შეძენილი დიდება სრული,
არც მყუდროება, ავსებული ამაყი რწმენით
და არც წარსულის გადმოცემა, ძველი თქმულება
ჩემს სულს საამურ ოცნებით არ ეხმაურება“.

რომანტიკოსი პოეტი გამოხატავდა სიყვარულს რუსეთის სოფლისადმი და მის ლირიკულ ხმაში სახიერდებოდა წარმტაცი სურათები.

„სხვებისთვის უცნობ, უცხო სიამით
მე პურით სავსე კალოს ვუცქერი,
ვხედავ გლეხის ქოხს, დახურულს ჩალით,
სარკმლის დარაბას ნაზ ჩუქურთმებით.
დღესასწაულზე მთვრალი გლეხების
ცეკვა-თამაში მე მიყვარს გულით,
სტვენა, ბაკუნი მათი ფეხების,
მთვრალ საუბართან შეერთებული“.

ხალხისადმი ეს სიყვარული გამოხატულებას ჰპოულობდა ლერმონტოვის მხატვრული შემოქმედების ფორმაშიც. მან ვრცლად გამოიყენა მდიდარი ფოლკლორული მასალა. შესანიშნავი პოემა „სიმღერა ვაჭარ კალაშნიკოვზე“ მთლიანად ხალხური ენითაა დაწერილი.

ლერმონტოვის მხატვრულ შემოქმედებაში უმშვენიერესი ასახვა ჰპოვა კავკასიამ, სადაც პოეტი ორჯერ იყო გადმოსახლებული — ლექსისათვის „პოეტის გარდაცვალება“ და ერნესტ დე-ბარანტთან დუელის გამო. ლერმონტოვის შთამაგონებელ ლექსებში კავკასიის ზვიად მთებს და ამაყ ბუნებას განმაცვიფრებელი მხატვრული სახეები ამკობს. მისი პოემების დიდი ნაწილის სიუჟეტიც კავკასიის ფონზეა გაშლილი, დაწყებული „იზმაილ ბეით“ და დამთავრებული „დემონით“. ლერმონტოვის შემოქმედება კავკასიასთან რაღაც განსაკუთრებული ძაფებითაა დაკავშირებული. დიდი იყო ამ შემოქმედების გავლენა ქართულ ლიტერატურაზე. ჯერ კიდევ ადრე ლერმონტოვის ლექსებს თარგმნიდნენ გიორგი ერისთავი და ილია ჭავჭავაძე. ბარათაშვილი ძლიერ ახლოს იცნობდა ლერმონტოვის პოეზიას. შემთხვევითი არ არის, რომ ამ ორი გენიალური პოეტის მხატვრულ შემოქმედებათა შორის ჩვენ ვპოულობთ ახლო კავშირს.

1840 წლის შემოდგომაზე გამოვიდა ლერმონტოვის ლექსების წიგნი, რომელსაც ბელინსკიმ აღფრთოვანებული წერილი მიუძღვნა. ბელინსკიმ სწორად განსაზღვრა ლერმონტოვის ადგილი რუსულ პოეზიაში, როცა სთქვა: „ჩვენ მას ჯერ არც ბაირონს ვუწოდებთ, არც გოეთეს, არც პუშკინს და არ ვიტყვით, რომ მისგან თავის დროზე გამოვა ბაირონი, გოეთე ან პუშკინი, რადგან დარწმუნებული ვართ, რომ მისგან არ გამოვა არც პირველი, არც მეორე, არც მესამე, არამედ გამოვა—ლერმონტოვი“.

ლერმონტოვის როლი რუსულ ლიტერატურაში არ განისაზღვრება მარტოოდენ მისი ლექსებით და ისეთი შესანიშნავი პოემებით, როგორიც არის „დემონი“, „მწირი“, „ბოიარინი ორშა“, „იზმაილ ბეი“. 1840 წელს გამოვიდა ლერმონტოვის მხატვრული პროზა — განმაცვიფრებელი შედევრი „ჩვენი დროის გმირი“ რომელმაც ერთბაშად აიტყორცნა პოეტის სახელი დიდების მწვერვალზე. ამ რომანმა უდიდესი როლი ითამაშა რუსული მხატვრული პროზის განვითარებაში. საკმარისია ითქვას, რომ პროზის ისეთი გენიალური ოსტატი, როგორიც ლევ ტოლსტოი იყო, ამ რომანს განსაკუთრებით მაღალ შეფასებას აძლევდა.

„ჩვენი დროის გმირში“ გრიგოლ ალექსანდრეს-ძე პეჩორინის პირით ლერმონტოვი ბევრ თავის შეხედულებას გამოსთქვამს. ის რაც ლექსში „ფიქრი“ გამოხატა პოეტმა, თითქმის უცვლელად გვხვდება ამ რომანში. პეჩორინი ლერმონტოვმა დახატა, როგორც თავისი თანამედროვე თაობის პორტრეტი. „ეს არის პორტრეტი, — სწერდა ლერმონტოვი,— მთელი ჩვენი თაობის მანკთაგან შეთხზული, მათი სრული განვითარებული სახით“. ძნელი არ არის გამოვიცნოთ, რომ პეჩორინის პროტოტიპი იყო ონეგინი, მაგრამ შემდგომი პერიოდისა, პეჩორინის ტრაგედია არ არის პერსონალური ხასიათის. იგი გამოხატავს ნიკოლოზ პირველის დროინდელი ახალგაზრდა თაობის ტრაგედიას. პეჩორინი ზედმეტ ადამიანად გრძნობდა თავს. მას ჰქონდა ნიჭი, უნარი, თან დაჰყვა კეთილშობილური გრძნობები, მაგრამ მემამულურ-ბატონყმურმა წყობილებამ ყოველივე ეს გააქრო მის არსებაში. ამიტომ ამბობს პეჩორინი თავის თავზე, რომ იგი „დიდი ხანია ცხოვრობს თავით, და არა გულით“. მის უცნაურებაში უცნაურად როდი მოისმის სიტყვები: „ოცჯერ ჩემ სიცოცხლეს... წავაგებ, მაგრამ თავისუფლებას ვერ გავყიდი“.

ლერმონტოვმა „ჩვენი დროის გმირით“ საფუძველი ჩაუყარა რუსეთში მამხილებელ ლიტერატურას, რომელიც ასე განვითარდა 50-იან და 60-იან წლებში.

ლერმონტოვი მრავალმხრივი შემოქმედი იყო. იგი ახალგაზრდობიდანვე სწერდა დრამებს. პირველი დიდი დრამატული თხზულება, რომელიც 16 წლის ლერმონტოვმა დასწერა, იყო „ესპანელები“. ამ დრამაში პოეტი განიცდის სიუჟეტისა და ფორმის მხრივ კლასიკური დრამატურგიის გავლენას, მაგრამ იდეურად მკვეთრად გამოხატავს შეურიგებელ პროტესტს სოციალური ბოროტების წინააღმდეგ. დრამაში „ადამიანები და ვნებანი“ ლერმონტოვი ბრძოლას უცხადებს ბატონყმობას. ეს დრამა ბევრ ავტობიოგრაფიულ მომენტებს შეიცავს. ბატონყმობის კიდევ უფრო მკაცრი კრიტიკა მოგვცა პოეტმა დრამაში „უცნაური კაცი“.

განსაკუთრებული ადგილი უნდა დაეთმოს „მასკარადს“, რომელიც გასული საუკუნის 30-იან 40-იანი წლების თავადაზნაურული საზოგადოების მძაფრ კრიტიკას წარმოადგენს. ამ ნაწარმოებში პოეტი ჰგმობს ინტრიგებს, პირფერობას, მატყუარობას, გარყვნილებას და ციბარიტიზმს. ბატონყმური წყობილების წინააღმდეგ პროტესტის ხმა ისმის აგრეთვე დრამაში „ორი ძმა“. თავად ლიგოვსკის სახით ლერმონტოვმა დაგვიხატა მოძალადე მემამულე, რომელიც ყველაფერს თავისი ქონებით ზომავს.

პუშკინის შემდეგ ლერმონტოვის მხატვრული შემოქმედება რუსული ლიტერატურის უმაღლეს მწვერვალს წარმოადგენს. მის მხატვრულ ძალას მაღალ შეფასებას აძლევდნენ რაზნოჩინცები, განსაკუთრებით ჩერნიშევსკი და დობროლიუბოვი.

ლერმონტოვი პუშკინზე უფრო ახალგაზრდა დაიღუპა. 1841 წელს იგი დაეცა დუელში თავისი ბავშვობის მეგობარ მარტინოვთან. ამ აქტით ორი რამ ახდა: ბენკენდორფების იმედი და ბელინსკის შიში.

თავისი „რკინის ლექსით“ ლერმონტოვი მთელი თაობების შთამაგონებელი და აღმაფრთოვანებელი იყო. 1830 წლის 30 ივნისს მან მიუძღვნა მშვენიერი ლექსი, რომელშიც ტირანიისადმი სიძულვილი და ხალხისადმი გულმხურვალე სიყვარული გამოხატა. თავისუფლების ძიება, ბრძოლა უსამართლობის, ჩაგვრის, დამონების წინააღმდეგ ლერმონტოვის მთელი მხატვრული შემოქმედების დამახასიათებელია. „ბოროდინოში“ პოეტმა უდიდესი ძალით უმღერა რუსი ხალხის მამაცობას, გმირობას, სამშობლოსადმი უსაზღვრო სიყვარულს. დიდ პატრიოტს სძულდა სამშობლოს მტრები და განსაკუთრებით გერმანელი დამპყრობნი. ზნეობრივ პოემაში „საშკა“ ლერმონტოვმა სამარცხვინო ბოძზე გააკრა გერმანული ქედმაღლობა. ეს ლექსი ისე ძლიერად ისმის, თითქოს დღეს იყოს დაწერილი:

«И чем же немец лучше славянина?
Не тем ли, что куда его судьбина
Ни кинет он везде себе найдет
Отчизну и картофель?.. Вот народ:
И без таланта правит и за деньги служит,
Всех давит сам, а бьют его—не тужит!
Вот племя: всякий чорт у них барон!
И уж профессор—каждый их сапожник!
. . . .
Кричит, шумит... Но что ж?—Он не рожден
Под нашим небом; наша степь святая
В его глазах бездушных—степь простая,
Без памятников славных, без следов,
Где б мог прочесть он повесть тех веков,
Которые, с их грозными делами,
Унесены забвения волнами...»

ლერმონტოვის სახე ახლობელი და საყვარელია მთელი საბჭოთა ხალხისათვის, რომელიც სტალინის ბრძნული მხედართმთავრობით ანადგურებს ჰიტლერელ ბარბაროსებს, იცავს სამშობლოს ღირსებას, თავისუფლებასა და ბედნიერებას, რასაც დიდმა პოეტმა ასე ძლიერად უმღერა თავის გენიალურ შემოქმედებაში.

გ. ჯიბლაძე

საერთაშორისო მიმოხილვა

განვლილ კვირაში გერმანელმა ფაშისტმა ავაზაკებმა კვლავ განიცადეს თავიანთ ტყავზე წითელი არმიის დარტყმების მძლავრი ძალა. საბჭოთა ჯარების შეტევას, რომელიც საბჭოთა კავშირ-გერმანიის ფრონტის ჩრდილოეთ უბანზე გაჩაღდა, უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ომის მთელი მსვლელობისათვის. წითელმა არმიამ გაარღვია მოწინააღმდეგის ძლიერ გამაგრებული თავდაცვა შაულიაის დასავლეთით და ბალტიის ზღვას მიადგა. ამრიგად, უკანდასახევი გზები მოჭრილი აქვს არა მარტო გერმანელთა საარმიო ჯგუფს, რომელიც რიგა-ლიბავა-ვინდავის რაიონში იმყოფება, არამედ საფრთხეში აღმოჩნდა აღმოსავლეთ პრუსიაც.

ნაფიცი გებელსელი მიმომხილველი დიტმარი იძულებულია შეშფოთებით აღიაროს მორიგ მიმოხილვაში, რომ „ამ შეტევას სერიოზული მნიშვნელობა უნდა მიეცეს“. რადიოგენერალი დიდი დაგვიანებით აცხადებს, რომ გერმანელთა ახლანდელ დამარცხებაში შემთხვევითი არაფერია, რადგან ეს დამარცხება გამომდინარეობს საბჭოთა კავშირ-გერმანიის ფრონტზე წარმოებული ოპერაციების მთელი განვითარებიდან. „ბალტიისპირეთის ქვეყნების მნიშვნელოვანი ნაწილის დაკარგვა, — ამბობს იგი, — რასაკვირველია, ადვილი არ იყო გერმანიის სარდლობისათვის. მაგრამ ეს იყო გარდუვალი შედეგი ცენტრალური ფრონტის განადგურებისა, რის შემდეგ წინააღმდეგობის განგრძობა ჩრდილოეთში შეუძლებელი გახდა“.

დიტმარი წინდახედულად სდუმს იმაზე, რომ გერმანელებს ძლიერ სურდათ წინააღმდეგობა გაეწიათ ჩრდილოეთში და ეწეოდნენ კიდევაც. მაგრამ წითელმა არმიამ ჩაფუშა ყველა მათი ვარაუდი. დიტმარი ითვალისწინებს ახალ დამარცხებებს და ფრთხილად ამზადებს მათთვის გერმანიის მოსახლეობას. „ჩვენ,—ამტკიცებს გენერალი,—ამჟამად ვიცავთ გერმანიის ციხეს, და ამ ციხის თვითეულ გარეთა ფორტს ახლანდელ ვითარებაში მხოლოდ პირობითი (?!) სარგებლობა მოაქვს“.

უხეირო მიმომხილველი აღიარებს, რომ ცენტრალური ფრონტის განადგურებამ გამოიწვია გერმანელთა თავდაცვის ჩრდილოეთი ფლანგის განადგურებაც. მაგრამ მას ეშინია სთქვას, რომ ამ ფრონტზე გერმანელთა ჯარებისადმი მიყენებული დარტყმები გარდუვალად თავს იჩენენ გერმანელთა თავდაცვის სხვა უბნებზეც.

სამხრეთში წითელმა არმიამ დაიკავა კლუჟი — ტრანსილვანიის დედაქალაქი, აგრეთვე სეგედი, სიდიდის მხრივ მეორე ქალაქი უნგრეთისა, ორადეა-მარე და მიადგა დებრეცენს. „ომი უკვე მთელი ძალით შეიჭრა უნგრეთში“,—იძულებულია აღიაროს უნგრეთის პრესამ.

უნგრელი ხალხი ამჟამად პრაქტიკულად ხედავს მმართველი ხროვის დამღუპველი პოლიტიკის შედეგებს. ბუდაპეშტში არეულობაა, დაიწყო ევაკუაცია. გერმანელთა სელჩოს უკვე მოჰკურცხლა უნგრეთის დედაქალაქიდან, რადგან ახლა მდგომარეობის უიმედობა სულ უფრო და უფრო ცხადი ხდება. უნგრეთს, აშკარაა, არ ძალუძს ზიდოს სატელიტის, ჰიტლერული გერმანიის უკანასკნელი სატელიტის ტვირთი. იგი უკვე სულს ლაფავს. შორს არ არის მისი სრული დამარცხება. ხოლო ამასთანავე ფაშისტური ბლოკის ნგრევის დამთავრებაც.

სამხრეთში წითელი არმიის მიერ განხორციელებული დარტყმები უდიდესი სისწრაფით უახლოვებენ ფრონტს ჰიტლერულ გერმანიას მისთვის მეტად საშიშარ რაიონებში. ამ უბანზე შებოჭილია გერმანელთა მნიშვნელოვანი ძალები. ლონდონის გაზეთი „ტაიმსი“ ამტკიცებს, რომ „რუსების კამპანიამ ბალკანეთში დააბანდა გერმანელთა 60-მდე დივიზია“. ამ ციფრის მნიშვნელობაზე მსჯელობა შეიძლება თუნდაც იმის მიხედვით, რომ უცხოეთის მიმომხილველთა ვარაუდით გერმანიას მთელი დასავლეთის ფრონტის დასაცავად მოეპოვება არა უმეტეს 30 დივიზიისა. გამოდის, რომ ჰიტლერელების საქმე დასავლეთში, ისევე უიმედოა, როგორც აღმოსავლეთში.

ჩვენი მოკავშირენი კვლავ აძლიერებენ შეტევას მოწინააღმდეგის პოზიციებზე, წინ მიიწევენ აახენის რაიონშიც და მეცის რაიონშიც. ამჟამად სრულიად უიმედოა მდგომარეობა ქალაქ აახენის გერმანელთა გარნიზონისა, რომელმაც უარი სთქვა დანებებაზე.

დიტმარი სასოწარკვეთილებით აღნიშნავს, რომ გერმანია საბედისწერო დარტყმებს წააწყდა ერთსა და იმავე დროს აღმოსავლეთში, დასავლეთსა და სამხრეთში. „ჩვენ სწორად მოვიქცევით,—ამბობს იგი,—თუ გვავარაუდებთ ყველა მოქმედების ფართო შეთანხმებას ნოპირდაპირე კოალიციის შიგნით“. ჰიტლერელ მიმომხილველს ესმის, რომ ანტიჰიტლერული კოალიციის ქვეყნების შეთანხმებული სამხედრო მოქმედება ჰიტლერული გერმანიის კრახს გამოიწვევს.

* * *

ჰიტლერული ახალგაზრდობის ხელმძღვანელმა აქსმანმა განაცხადა, რომ გერმანიის არმიაში გაგზავნილია 1928 წელს დაბადებული ახალგაზრდობის 70 პროცენტი. ამრიგად, გადამწყვეტი ბრძოლის წინ ჰიტლერელებს გარდა 15-16 წლის ყმაწვილებისა სხვა რეზერვები არ აღმოაჩნდათ. ამიტომ გასაგებია, რომ, თუმცა გერმანულ-ფაშისტური პროპაგანდა ყოველნაირად ცდილობს გაამხნეოს სასოწარკვეთილი მოსახლეობა, მაგრამ რწმენის უქონლობა, შიში და შეშფოთება მაინც გაისმის კაზიონურ-ოპტიმისტურ გამოსვლებშიც კი. ამის მჭევრმეტყველურ მაგალითს წარმოადგენს საკმაოდ ცნობილი ლეის სტატია, რომელიც გამოქვეყნებულია „ანგრიფში“. ამ წერილში ყოველ სიტყვას შენიშვნა მოსდევს. „დასავლეთის ფრონტი დგას!“, — ამბობს ზეიმით ლეი. მაგრამ იქვე დასძენს: „რასაკვირველია, აქა-იქ იგი შეირყევა და ჩვენ კიდევ ბევრი შეშფოთება მოგველის“.

„აგებულია ღრმად ეშელონირებული თავდაცვის სისტემა, რომელიც ხელახლა აძლიერებს დასავლეთის ზღუდის მნიშვნელობას“,— ამბობს იგი შემდეგ და იქვე უმატებს: თუ საჭირო იქნება, „ჩვენ ზედიზედ ავაგებთ ხაზებს უშუალოდ ბერლინამდეო“. სწორედ ასეა ნათქვამი—„უშუალოდ ბერლინამდე“. მაგრამ ლეისაც კი არა გვგონია ეჭვი ეპარებოდეს იმაში, რომ სწორედ აქ მოხდება მოკავშირეთა არმიების შეხვედრა, რომლებიც ფაშისტური გერმანიის მთელ „ეშელონირებულ თავდაცვას“ შემუსრავენ. ლეი საბოლოოდ დაიბნა, როცა ამბობს: „ჩვენ გავუძლებთ აღმოსავლეთსა და დასავლეთში იმ მომენტამდე, როცა შესაძლებელი იქნება დავიწყოთ ახალი ძლევამოსილი შეტევა. კუნერსდორფს ლაიტენი მოჰყვება“.

ისტორიამ უკვე უარი უთხრა გერმანელებს ახალ „ძლევამოსილ შეტევაზე“. საკუთარი უვიცობით ან მკითხველთა უვიცობის იმედით ლეი ფაქტებს ამახინჯებს: ცნობილია, რომ ფრიდრიხ II 1757 წელს ლაიტენთან გამარჯვებიდან მივიდა 1759 წელს კუნერსდორფთან დამარცხებამდე, და არა პირიქით, როგორც ეს ჰიტლერელი მჯღაბნელი ცდილობს საქმე წარმოგვიდგინოს. ისტორია ულმობლად დასცინებს მათ.

* * *

ჰიტლერული გერმანიის დამარცხება გარდუვალია. ამიტომ სავსებით დროულად დაისვა დღის წესრიგში საკითხი საერთაშორისო ორგანიზაციის შექმნისა, რომელიც მოწოდებულია უზრუნველჰყოს მტკიცე და ხანგრძლივი მშვიდობიანობის დაცვა და აგრესიის განმეორების თავიდან აცილება, ამიტომ საყოველთაო ყურადღებას იპყრობენ მოკავშირე სახელმწიფოთა წარმომადგენლების დუმბარტონ-ოქსის კონფერენციის მასალები, რომლებიც პრესაში გამოქვეყნდა.

გასაგებია, რომ უშიშროების საერთაშორისო ორგანიზაციის პროექტის განხილვისას თავისუფლებისმოყვარე ხალხთა წარმომადგენლებს უნდა გაეთვალისწინებინათ წარსული მსოფლიო ომის გამოცდილება და გაკოტრება ერთა ლიგისა, რომელიც უძლური აღმოჩნდა აელაგმა ამ ომის დამნაშავენი. სავსებით გასაგებია, რომ პროექტში უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება დიდ სახელმწიფოთა როლს. მათ უნდა დაეკისროთ მთავარი პასუხისმგებლობა მშვიდობიანობის შენარჩუნებისათვის, რადგან მათ მოეპოვებათ საჭირო საშუალებანი აგრესიის თავიდან ასაცილებლად. ძნელი არ არის დავინახოთ, რომ ასეთი მტკიცე მშვიდობიანობისა და თავისუფლებისმოყვარე ხალხთა ნაყოფიერი თანამშრომლობის საფუძველს წარმოადგენს სრული თანხმობა და ერთსულოვნობა დიდ სახელმწიფოთა შორის.

დუმბარტონ-ოქსის კონფერენცია წარმოადგენს მნიშვნელოვან ნაბიჯს წინ, ომის შემდგომ მტკიცე მშვიდობიანობის მოწყობის გზაზე. სწორედ ასე შეაფასა მოლაპარაკების შედეგები საბჭოთა კავშირის, ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისისა და სხვა თავისუფლებისმოყვარე ხალხთა საზოგადოებრიობამ.

კონფერენციის გადაწყვეტილებებს აშკარა გაბოროტებით შეხვდნენ ჩვენი მტრები. მაგრამ ეს კიდევ ერთხელ მოწმობს იმას, რომ მშვიდობიანობის დაცვის საკითხთა განხილვაში, ჰიტლერულ გერმანიაზე გამარჯვების შემდეგ, თავისუფლებისმოყვარე ხალხები სწორ გზაზე დგანან.

ი. ვიქტოროვი

სამეცნიერო სესია ანტისეისმური მშენებლობის საკითხებზე

15, 16 და 17 ოქტომბერს საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის კონფერენცდარბაზში შესდგება ანტისეისმური მშენებლობის რესპუბლიკური ბიუროს სამეცნიერო სესია ანტისეისმური მშენებლობისა და გარსის ტიპის კონსტრუქციების საკითხებზე. მოხსენებებს წაიკითხავენ აკადემიკოსი კ. ზავრიევი, პროფესორები კ. დობროვოლსკი, ა. ნაზაროვი, ვ. ვლასოვი, ი. შტაერმანი, ტექნიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი ო. ონიაშვილი და დოცენტები რ. ლორთქიფანიძე და ი. გოგობერიძე.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემია აცხადებს მორიგ მიღებას საკანდიდატო ასპირანტურაში 1944-45 სასწავლო წლისათვის აკადემიის ქვემოთ დასახელებულ ინსტიტუტებში შემდეგ სპეციალობებზე:

1. აკადემიკოს ნ. მარის სახელობის ენის ინსტიტუტში (ძერჟინსკის, 8) ქართული ენათმეცნიერება (ლექსიკოლოგია)—3 ადგილი.
2. რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ისტორიის ინსტიტუტში (ძერჟინსკის, 8): ა) ახალი ქართული ლიტერატურის ისტორია—1 ადგილი, ბ) ფოლკლორი—1 ადგილი.
3. მათემატიკის ინსტიტუტში (ძერჟინსკის, 8) მათემატიკა—1 ადგილი.
4. გეოლოგიისა და მინერალოგიის ინსტიტუტში (მარის, 1) გეოლოგია—1 ადგილი.
5. ფსიქოლოგიის ინსტიტუტში (ჯავახიშვილის, 1) ფსიქოლოგია—2 ადგილი.
6. ბოტანიკის ინსტიტუტში (კოჯრის გზატკეცილი) ა) ბოტანიკა (გეობოტანიკა)—1 ადგილი, ბ) მემცენარეობა (მემინდვრეობა)—1 ადგილი.
7. მცენარეთა დაცვის ინსტიტუტში (კეცხოველის, 10). მცენარეთა დაცვა (ინსექტოფუნგისიდები)—1 ადგილი.

განცხადებას ასპირანტურაში მიღების შესახებ ინსტიტუტის დირექტორის სახელზე უნდა დაერთოს: ა) დიპლომი უმაღლესი სასწავლებლის დასრულების შესახებ, ბ) ავტობიოგრაფია, გ) დოკუმენტი სამხედრო ვალდებულებისადმი დამოკიდებულების შესახებ, დ) დახასიათებანი სამუშაოს ან სწავლის უკანასკნელი ადგილიდან, ე) შევსებული პირადი ფურცელი კადრების აღრიცხვისათვის.

ასპირანტურაში შემსვლელმა პირებმა უნდა ჩააბარონ გამოცდები (საუნივერსიტეტო კურსის მოცულობით) შემდეგ საგნებში: 1. სპეციალურ დისციპლინაში, 2. დიალექტიკურ და ისტორიულ მატერიალიზმში, 3. რუსულ ენაში და 4. ერთ-ერთ უცხო ენაში.

გამოცდები ჩატარდება ა. წ. 15 ნოემბრიდან 25 ნოემბრამდე. განცხადებები მიიღება ა. წ. 10 ნოემბრამდე. ყოველგვარი ცნობების მიღება შეიძლება საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის სათანადო ინსტიტუტში.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმი

დაკარგულია თბილისის ხორცის კომბინატის მუშა-მოსამსახურეთა ქარხკომის მრგვალი ბეჭედი. ჩ. გ.

დაკარგულია ქალაქ თბილისის მე-3 მოზრდილთა საშუალო სკოლის მრგვალი ბეჭედი. ჩ. გ.

პატარა ფელეტონი

არამკითხე მკურნალი

თითქო არ კმაროდა თურქეთის ჟურნალისტთა ოჯახში ერთი მახინჯი—იალჩინი, რომელმაც სახელი იმით გაითქვა, რომ ხან მტერს აქებდა, ხან მოყვარეს, ხან ერთ სკამზე იჯდა, ხან მეორეზე, ხან კიდევ ორივეზე ერთად. მოკლედ, ხან ალთას იყო, ხან ბალთას.

ალბათ, გახსოვთ მისი ჭრიჭინი ჩვენი იარაღის შესაქებად. ეს მაშინ, როცა მტერი ღრმად იყო შემოჭრილი ჩვენს ტერიტორიაზე. მაგრამ, როცა მტერი ჩვენ შორს გავრეკეთ, იალჩინმა სულ სხვანაირად აწყო ჭრიჭინი და იმდენი იჭრიჭინა, რომ ჰიტლერის ბანაკში გადაჭრიჭინდა.

რა ნახა სახარბიელო ჰიტლერის ბანაკში,— არ ვიცით. რას მოელის ჰიტლერისაგან,—ესეც მან იცოდეს. ისემც უქნია, სახრჩობელაზეც აჰყოლია.

ჩვენ ახლა საქმე გვაქვს სულ ახალი ტიპის თურქ ჟურნალისტთან, რომელიც „ავადმყოფის“ მკურნალად გვევლინება, თუმცა არც წამალი გააჩნია და არც არავინ ეკითხება.

ვინ არის ეს „მკურნალად“ მოვლენილი „კალმოსანი“? ჟურნალისტების პატიოსანი სახელის ეს შემარცხვენელი გახლავთ ვინმე იალმანი.

ამ არამკითხე „მკურნალს“ თურქულ გაზეთ „ვატანში“ გამოუქვეყნებია ორი სტატია, რომელშიც გერმანიის მომავალ ბედზე ზრუნავს, თითქო თავისი ქვეყნის ბედი ისე ჰქონდეს მოკვარახჭინებული, რომ აღარაფერი იყოს საზრუნავი. ნათქვამია: ვიღაცას დედა დავიწყებოდა და დედინაცვლის სულს იფიცებდაო.

აი რა „მარგალიტებს“ აბნევს ეს „გულშემატკივარი“ „კალმოსანი“:

„გერმანელებს—არ[illegible] მოვექცეთ. ეს მათ გაახელებს, შელახავს მათ სიამაყეს, აიძულებს ახალი რისკი გაწიონ“.

გერმანია, მისი სიტყვით, უნდა შევიბრალოთ, რადგან იგი „ავადმყოფია“. იგი კი არ უნდა დავსაჯოთ, არამედ უნდა ვუმკურნალოთ, უნდა „ავუცრათ განმკურნებელი შრატი“.

„ამისათვის, — სწერს იგი, — მოკავშირეებმა გერმანიაში,—როგორც ასაცრელი შრატი,—უნდა გაგზავნონ მგზნებარე, სულმაღალი ადამიანები“.

ეს ჭკუასაცრელი გოგრა აცხადებს: „გერმანიზმის წმინდა მარცვალს“ ხელი არ ვახლოთო.

აი მართლაც ვინ არის ავადმყოფი! ავადმყოფი და მერე როგორი! მისი განკურნება ისევე შეუძლებელია, როგორც კეთროვნისა.

რაში დასჭირდა იალმან-აღას ამის როშვა ახლა, როცა ომი დასასრულს უახლოვდება, როცა ფაშისტი მხეცი ალყაშემორტყმულია და სადაა ჩაძაღლებულ იქნება თავისსავე ბუნაგში?

ფაშისტურ გერმანიას ჰყავს თავისი „მკურნალები“. ესენი არიან მოკავშირეთა ძლევამოსილი არმიები, რომლებიც ჩინებულად „მკურნალობენ“ მას ბომბდამშენებით, ნაღმსატყორცნებით, მამაპაპური რუსული ზარბაზნებით.

ფაშისტურ გერმანიას ჩვენ „მოვუვლით“, იალმან-აღას ამისი არა ეკითხება რა. სჯობს თავის ტყავში დაეტიოს. სხვა თურქ ჟურნალისტებს ვურჩევთ უთარგმნონ მას ქართული ანდაზა:

„არამკითხე მოამბეო, მიპერტყე და მიაგდეო“.

გერმან შუბიძე

მუშკორთა და ძირეული პრესის მუშაკთა საქალაქო შეკრება

გაზეთ „კომუნისტის“ რედაქციამ ამ დღეებში ჩაატარა მუშკორების, თბილისის საწარმო-დაწესებულებათა კედლის გაზეთების რედაქტორებისა და აქტივის საქალაქო შეკრება. შეკრებას აგრეთვე ესწრებოდნენ საწარმო-დაწესებულებათა პარტიული ორგანიზაციების მდივნები და პარტიის რაიონული კომიტეტების პროპაგანდისა და აგიტაციის განყოფილებათა მუშაკები.

შეკრება შესავალი სიტყვით გახსნა ამხ. გ. ჯიბლაძემ. მოხსენება თემაზე—„საოქტომბრო სოციალისტური შეჯიბრება და ძირეული პრესის ამოცანები“ გააკეთა ამხ. ლ. ებანოიძემ.

სტალინის სახელობის თბილისის ორთქლმავალ-ვაგონსარემონტო ქარხნის საამქროს კედლის გაზეთის რედაქტორმა ამხ. ბოხუამ შეკრებას მოუთხრო იმის შესახებ, თუ როგორ აშუქებს კედლის გაზეთი საოქტომბრო სოციალისტური შეჯიბრების მიმდინარეობას საამქროში.

— ჩვენი გაზეთი „ჯანსაღი ორთქლმავლისათვის“ ყოველდღიურია. საოქტომბრო სოციალისტური შეჯიბრების მიმდინარეობას სისტემატურად ვაშუქებთ, — სთქვა თბილისის საორთქლმავლო დეპოს კედლის გაზეთის რედაქტორმა ამხ. ასლანიანმა. ვბეჭდავთ დეპოს მოწინავე ადამიანთა წერილებს. ვუჩვენებთ, თუ როგორ სრულდება საოქტომბროდ ნაკისრი ვალდებულებები, ვაკრიტიკებთ შეჯიბრების მიმდინარეობაში არსებულ ნაკლოვანებებს. ეს ეხმარება დეპოს კოლექტივს მუშაობაში.

ამხ. გურსკაიამ ილაპარაკა იმ დახმარების შესახებ, რასაც გაზეთი „ბოლშევისტსკაია პუტიოვკა“ უწევს რკინიგზის ტრანსპორტის საწარმოთა კედლის გაზეთებს.

— რკინიგზის ტრანსპორტის საწარმოთა კედლის გაზეთების უმრავლესობა კარგად აშუქებს საოქტომბრო ნაკისრ ვალდებულებათა შესრულებას, პროფესიათა შორის შეჯიბრებას და ნაკადური მეთოდით მუშაობას. მაგრამ არიან გაზეთები, რომლებიც სუსტად მუშაობენ, გამოდიან დიდი დაგვიანებით. მათი მუშაკები მასალებს ზერელედ და არაინტერესოდ აკეთებენ. ის დახმარება, რომელსაც ძირეულ პრესას ვუწევთ, ჯერ კიდევ არ არის საკმაო. — განაცხადა გაზეთ „სტალინური ლოკომოტივის“ რედაქტორმა ამხ. გალდავამ.

შეკრებაზე გამოვიდნენ აგრეთვე მშრომელთა დეპუტატების თბილისის 26 კომისრის რაისაბჭოს კედლის გაზეთის სარედაქციო კოლეგიის წევრი ამხ. გეგენავა, ნავთლუღის სატვირთო სადგურის კედლის გაზეთის რედაქტორი ამხ. ონანაშვილი, გაზეთ „კომუნისტის“ სამრეწველო და სატრანსპორტო განყოფილების გამგე ამხ. დ. ლომთაძე.

ლექცია

16 ოქტომბერს, საღამოს 8 საათზე, საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის კეცხოველის სახელობის საქალაქო პარტკაბინეტში (ლენინის ქ. № 41) შესდგება პროფესორ ათაბეკოვის ლექცია რუსულ ენაზე. თემა: „სსრ კავშირის საერთაშორისო მდგომარეობა“.

ბილეთების შეძენა შეიძლება საქალაქო პარტკაბინეტის ბიბლიოთეკაში დილის 9 საათიდან საღამოს 8 საათამდე.

კონსულტაცია

17 ოქტომბერს, საღამოს 8 საათზე, საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის კეცხოველის სახელობის საქალაქო პარტკაბინეტში (ლენინის ქ. № 41) საწარმოთა ხელმძღვანელი მუშაკებისათვის შესდგება დოცენტ ა. გოკიელის კონსულტაცია რუსულ ენაზე. თემა: „პროდუქციის თვითღირებულება და ხარისხი საწარმოს წარმატებითი მუშაობის ძირითადი მაჩვენებელია“.

სემინარი

16 ოქტომბერს, დილის 9 საათზე, საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის კეცხოველის სახელობის საქალაქო პარტკაბინეტში (ლენინის ქ. № 41) სახელოსნო სასწავლებლების მუშაკთათვის შესდგება სემინარის მორიგი მეცადინეობა. სემინარს რუსულ ენაზე უხელმძღვანელებს ამხ. ნოლიანიძე.

თეატრებში

15 ოქტომბერს: სახელმწიფო ოპერა — დილით—„ქეთო და კოტე“, საღამოს—„ჩიო-ჩიო-სან“. რუსთაველის სახელობის—დილით და საღამოს—„საპატარძლო აფიშით“. მარჯანიშვილის სახელობის—დილასა და საღამოს—„ქამთაბერის ასული“. გრიბოედოვის სახელობის—დილასა და საღამოს—„უკანასკნელი მსხვერპლი“. სომხური — დილასა და საღამოს—„სომეხი ქალი“. ახუნდოვის სახელობის—დილით — „სტუმარ-მასპინძლობა“, საღამოს—„ვერაგობა და სიყვარული“. მუსკომედიის (ფილარმონიის საზაფხულო თეატრი)—„როზ-მარი“. მოზარდი მაყურებლის — ქართული—„გაიდარი“, რუსული—„კუზიანი კვიცი“. თოჯინების—რუსული—„წითელქუდა“.

კინოებში

15 ოქტომბერს: რუსთაველის სახელობის, ოქტომბერი და დამკვრელი—„გრიგალი“. კომკავშირელი—„მზიური ველის სერენადა“. სპარტაკი და 26 კომისრის სახელობის—„მე შავზღვეელი ვარ“. ლუქსემბურგის სახელობის—„ორი მებრძოლი“.

პასუხისმგებელი რედაქტორი **გ. ნანიტაშვილი**

საქართველოს სოფლის ექიმთა ყრილობა

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სახალხო კომისარიატი იწვევს საქართველოს სოფლის ექიმების ყრილობას თბილისში 1944 წ. 23 ოქტომბერს. ყრილობაზე მოსმენილი იქნება მოხსენებები სოფლის მოსახლეობის სამედიცინო მომსახურების შესახებ სამამულო ომის პერიოდში.

თვითეული რაიონიდან ყრილობაზე მოვლინებულ უნდა იქნან რაიონის ჯანმრთელობის განყოფილების ორი სოფლის საექიმო უბნის და ერთი საფერშლო ან საბებიო პუნქტის გამგეები.

ყრილობა შესდგება ძერჟინსკის სახელობის კლუბში, ბესიკის ქ. № 4.

საქართველოს სსრ ჯანსახკომი

მეუღლე ტერეზია, შვილები სპირიდონ, ტატიანა, ნინო, ცირუ, რძალი კლარა, სიძე ნიკოლოზ, შვილიშვილი ნუგზარ იუწყებიან **რაფიელ გიორგის-ძე ნორაკიძის** გარდაცვალებას.

მშობლები თამარ, ესტატე, ნათელა, დეიდები ქეთო, ნინო, ბაბო ქავთარაძეები იუწყებიან, რომ 15/X, 3 ს. კუკიის სასაფლაოზე დანიშნულია **მზია ციციშვილის** პანაშვიდი.

ჯულიეტა შარაშიძე, პაშა ბილიხოძე, ოლია ძნელაძე, ეკატერინე ჩიტიაშვილი იუწყებიან ექიმ ოლია ქანთარიას ძმისწულის **თენგიზის** გარდაცვალებას.

თბილისის საავიაციო ტექნიკუმის 25-ე ჯგუფის სტუდენტები იუწყებიან გივი თხილავას მამის **მიხეილ სოლომონის-ძე თხილავას** გარდაცვალებას. გამოსვენება 15/X, 2 ს. ბათუმის, 12.

წითელწყაროს რაიონის ექიმთა კოლექტივი იუწყება ელენე შიხაშვილის მამის **აბრამ ივანეს-ძე შიხაშვილის** გარდაცვალებას.

მშობლები ლიუდმილა, დავით, ბებია ლუბა, ბიძა ვახტანგ, მამიდა ტატიანა იუწყებიან პატარა **ალიკა ბრეგაძის** გარდაცვალებას. პანაშვიდი 15, 16/X, 7 ს. გამოსვენება 17/X, 4 ს. მარის, 26.

მეუღლე ოლია, შვილები ნათელა და ნაზია იუწყებიან ექიმ **ირაკლი ტროფიმეს-ძე დოლიძის** გარდაცვალებას. დაკრძალვა 15/X.

მეუღლე პავლე, შვილები: ვახტანგ, ლოგია, ვენერა. შოთა, სიძე დავით ლალაძე იუწყებიან **ნინა გერმანეს-ასულ ხეთაგურის** გარდაცვალებას. პანაშვიდი 15, 16/X, 7 ს. გამოსვენება 17/X, 5 ს. პასტერის, 10.

რედაქციის მისამართი: თბილისი, ლენინის ქუჩა № 28. ტელეფონები: პასუხისმგებელი რედაქტორის მოადგილის—3-68-03, პასუხისმგებელი მდივნის—3-08-67, ხამდივნის—3-06-88, განყოფილებებისა: პარტიული ცხოვრებისა და პარტიული პროპაგანდის — 3-81-84, კომკავშირული ცხოვრებისა და მშრომელთა წერილების—3-73-24, სასოფლო-სამეურნეო და სამრეწველო - სატრანსპორტო—3-80-83, სამხედრო, ლიტერატურისა—3-80-84, მორიგისა და გამომშვების—3-81-65, გამომცემლობის—3-51-81, სტამბის დირექტორის—3-77-70.

ლ. პ. ბერიას სახელობის პოლიგრაფიული კომბინატი „კომუნისტი“, თბილისი, ლენინის ქ. № 28. ტირაჟი 91.800 უე 07910